

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO XI. -- ŠTEV. 191
DECEMBER 1943

LA VIDA ESPIRITUAL

AÑO XI. -- NUM. 191
DICIEMBRE 1943

Yugoeslavia celebrará el 1.º de Diciembre 25 años de su existencia. Al terminar la guerra anterior se reunieron en un estado común los tres pueblos eslavos: eslovenos, croatas y serbios.

Yugoslavia tenía 250.000 km² con 15 millones de habitantes.

Está ubicada en los Balcanes teniendo en sus límites las regiones más pintorescas de Europa, en el oeste la montañosa Eslovenia, en el centro las fértiles llanuras de Danubio, en el sur la fantástica Bosnia con bosques inigualables y la Serbia con sus precipicios misteriosos sus románticos monasterios y con su pueblo de guerreros.

Le pertenece a Yugoslavia el trágico honor, de haber sido el primer país que se negó a doblegarse ante la presión de la diplomacia nazi, le corresponde el título de heroica por la increíble resistencia, con la cual se oponen sus hijos al invasor y combaten para recuperar su libertad. En su lucha de 500 años contra los turcos aprendió el pueblo a amar a su patria y a su libertad. En esos ejemplos gloriosos de sus grande antepasados se inspiró su famoso caudillo general Draza Mihailovich; el ejemplo de ellos sigue también Tito.

La prensa los pone como antagonistas, pero la verdad es que los dos luchan por el gran ideal de todos los yugoslavos: una grande, poderosa, unida, feliz Yugoslavia que ha de reunir a todos los hijos de los pueblos eslavos entre el Mar Negro y Adriático.

Jugoslavlani praznujemo 1. decembra 25-to obletnico ustanovitve naše skupne države.

Slovence so stoletne izkušnje izmordrile, da ne moremo upati politične svobode ne od Nemca, ne od Italijana ali Madžara. Le v zvezi s slovenskim jugom moremo imeti Slovenci zagotavljen našo svobodo.

V 25 letih Jugoslavije smo se marsikaj naučili in sedaj vemo, da je naš ideal: Velika, složna in modro urejena Jugoslavija!

“Kdor noče brata za brata, si voli tujca za gospodarja.”

CERKVENI VESTNIK

28. NOV.: MAŠA OB 11 URI V KRIPTI SV. ROZE (Pasco 409).

MOLITVE NA PATERNALU.

5. DEC.: MAŠA NA PATERNALU za Franc špacapan.

V sv. Rozi za Jožefa Budin.

MOLITVE NA PATERNALU.

8. DEC.: Zapovedan praznik Brezmadežnega Spočetja.

12. DEC.: MAŠA NA AVELLANEDI za stariše Simon.

Pri sv. Rozi za Terezijo Leban.

MOLITVE NA PATERNALU.

19. DEC.: MAŠA NA PATERNALU ob 9 uri za Jož Glavič.

SLOVESNOST PRVEGA SV. OBHAJILA.

Pri sv. Rozi za očeta in brate Majer.

MOLITVE NA AVELLANEDI.

25. DEC.: BOŽIČ. POLNOČNICA NA PATERNALU.

OB 10 URI MAŠA NA AVELLANEDI za blagor domovine plač. Marija Filo.

MOLITVE NA PATERNALU.

26. DEC.: MAŠA NA AVELLANEDI za José Matiš.

MOLITVE NA AVELLANEDI in ČAJANKA.

BOŽIČ JE PRED VRATI

NA BOŽIČNO VIGILJO 24. dec. je strogi post. To je, da si v jedi pritrhamo in da se ne uživa meso. Prilika za spoved pri sv. Rozi cel dan.

POLNOČNICA bo na Paternalu kot navadno. NA AVELLANEDI bo maša ob 10 uri. Molitve na Paternalu, na Avallanos.

V NEDELJO 26. DEC. pa priredi Bratovščina Živega Rožnega Venca skupno s Slovensko Krajino čajanko v prostori pri kapeli na Avellanedi (Man. Estevez 630).

Ob 16 uri se začno molitve, nato sledi družabni del. Povabljeni ste rojaki ta dan na lepo domačo slovesnost.

POROČENA sta bila v Lurdu Mirko Živec iz Črnič in Zofka Brundula iz Dutovelj.

V Villi Devoto pa Lojze šemole iz Prvačine in Kristina Pečenko iz Rihemberka.

KRŠČENA je bila na Paternalu Norma Sonja Klinec.

PRVO SV. OBHAJILO

se bo vršilo 19. dec. na Av. del Campo 1653 (nasproti bolnici Tornú). Maša bo ob 9 uri. Tedaj bomo doživeli eno veselo presenečenje. Zapel bo naš najmlajši zborček naših paternalskih malih.

Prijavite, prosimo, vsi tisti, kateri imate otroke, ki gredo letos k prvemu sv. Obhajilu, da bodo tudi med nami ta dan deležni veselja. V soboto 18. dec. se bodo zbrali otroci v kapeli na Av. del Campo ob 14 uri, da bo spoved in da se pripravijo na lepo obnašanje in na skupno molitev. Pripeljite vse otroke, ki prejmejo ta mesec prvo sv. Obhajilo.

IZSELJENSKA NEDELJA

Zadnja novemberska nedelja je bila

doma že več let namenjena spominu izseljencev. Ta dan so se domači posebno spomnili rojakov, kateri so odšli v tujino. Letos se pa vse bolj za potrebo spomnimo mi njih, katere imamo doma v brezdanji bridkosti, o katerih ne vemo če so živi ali mrtvi. Ta dan se zberemo pri sv. Maši v spodnji cerkvi sv. Roze ob 11 uri, kjer bomo obhajali spomin narodnega praznika. Prihitite, da nas bo več in da bo naša molitev za naše drage tam doma tembolj izdatna. Tudi popoldanska pobožnost bo posvečena tej misli.

Ob tej priliki spomnimo, da morete poslati kako vest domov po Rdečem Križu, kakor smo že javili.

Uradne ure od 8-13

Nekateri rojaki so nam poslali naročilo in smo oddali za: Emeršič, Usai, Glavič, Forti, Rogelj, Mežnaršič.

Seveda ne sprejemamo nobene odgovornosti za odgovor, pač pa radi napravimo uslugo.

NARODNI PRAZNIK

SPOMIN PRVEGA DECEMBRA bomo obhajali 28. dec. Na predvečer se vrši skupna jugoslovanska prireditev v salonu Príncipe Jorge. V nedeljo pa bo sv. Maša pri Sv. Rozi v spodnji cerkvi ob 11 uri. Povabljeni so vsa jugoslovanska misleča društva in vsi zavedni rojaki.

Poleg predstavnika Jugoslavije dr. Dominikovića pričakujemo tudi zastopnike prijateljskih držav.

PISMO IZ SENOŽEČ

Vidmarjevi v San Martinu so dobili od doma pismo, ki je prišlo skozi Švico. Iz Senožeč je odšlo v juliju. Značilna novica, katero pove, je ta, da še živi 98 letna mati Marjeta Delak. Pritoži se, da ne dobje že dolga leta nobene novice iz Amerike.

BIL JE ANGELJČEK

Komaj 8 mesecev je bilo sojenih malemu sinčku Franca Jeriča iz Kobje Glave, pa ga je iztrgala bridka smrt dobrih starišem in bratcom, katerim ostaja lepa tolažba, da je malček rešen vsega hudega te solzne doline in je že deležen sreče, po kateri vsi hrepenimo.

IZ UPRAVE

Nekaj je še vedno naročnikov, ki čakajo kdo ve česa in ne poravnajo naročnine. Le nikar tako! Saj vidite da je uprava točna in vsaka številka Duhovnega Življenja pride ob svojem času, če je le pošta kam ne zapravi. Spolnite torej tudi vi vašo dolžnost.

Marsikdo bi tudi lahko dokazal svojo hvaležnost napram D. Ž. s tem, da nam pridobi kakega novega naročnika. Saj je tako enostavna stvar to. Na naš naslov sporočite N. N. želi postati naročnik D. Ž. Pošljite mu torej revijo na tale naslov:

Nekateri rojaki se preselijo, pa zamenjajo javiti spremembo naslova. Poskrbite, da boste takoj javili, kadar menjate stanovanje.

Poslužite se tudi lahko telefona, ki je 59-6413.

ZA TISKOVNI SKLAD so prispevali: Cigo K. 1.—, Breclj O. 1.—, Breclj M. 1.—, Furlan 2.—, Pirih 1.—, Seražin 1.—, Klekl 1.—, Madon 1.—, Barbo 1.—, Kadunc 1.—, Škrk 1.—, Škof 1.—, Krpan 1.—, Vidmar 3.—, Slejko 1.—, Majerič 1.—, Vodopivec 1.—, Vever 1.—.

ŠIROKOPOTEZNA AKCIJA SLOVENCEV V SEV. AMERIKI

V avgustu se je vršilo v Clevelandu, največ na pobudo SANSa (Slov. Am. Nar. Sveta) zborovanje vseh narodnih jugoslovanskih skupin. Zastopani so bili

Slovinci, Hrvatje, Srbi, Bolgari in Macedonci. V Ameriki se je prvič zgodilo, da so sedli k skupni mizi zastopniki vseh teh narodnosti. V skupnem odboru ima vsaka skupina 7 zastopnikov. Predsednik je Luis Adamič. Od Slovencev so še v odboru: Etbin Kristan, Janko Rogelj, Jože Zalar, Mirko Kuhelj, P. Urankar in Mary Priland. Slov. Am. Nar. Svet je dal v namene tega gibanja 1000 Dol. kot začetno finančno pomoč.

GLEDE PRIMORSKE

Nekateri rojaki so se razburjali za naše Primorje ob priliki konference v Quebecu. SANS je na svoji seji razpravljaval o stvari in je podal navodilo rojakom, da naj ne bodo prav nič v skrbeh ker naša stvar stoji dobro. Vsi rojaki pa naj izkažejo svoje zaupanje SANSu, na katerega naj se v vseh stvareh obrnejo.

JUGOSLOVANI

zelo aktivno sodelujejo v delu za rešitev domovine. Gre tudi za finančno pomoč. Obvezali so se pripadniki vseh jugoslovanskih skupin za aktivno sodelovanje v tako izdatni meri, da dosežejo od naših ljudi, da nakupijo za 25 milijonov Dol. vojnih bonov. Od uspeha te akcije je odvisna tudi pomoč, ki jo more Slovenija pričakovati pozneje.

VERSKA SVOBODA V RUSIJI

Vest iz Moskve omenja, da je Jožef Stalin obvestil voditelje pravoslavne cerkve v Rusiji, da sovjetska vlada nima ničesar proti ustanovitvi svete sinode. Objava te vesti se smatra za zelo važen korak in začetek boljših odnosov med cerkvijo in državo v Sovjetski Uniji.

Radio vest iz Moskve omenja tudi, da je Stalin sprejel v avdijenco zastopnike cerkve, ki so mu sporočili, da duhovščina pravoslavne cerkve namerava sklicati sestanek vseh škofov, na katerem bodo izvolili patrijarha Moskve in vse Rusije in obenem bodo ustanovili sveto sinodo. Stalin je vzel ta poročila na znanje in dal izjavo, da vlada nima proti tem namenom ničesar. Pri avdijenci je bil navzoč tudi komisar Molotov in še drugi državni uradniki.

Prejšnja pravoslavna grška cerkev v Rusiji je bila razpuščena leta 1917, ko so nastopili boljševiki. Cerkvena premoženja so bila zaplenjena. Nekatere samostane in cerkve je zasedla država.

Prvotna sovjetska politika napram cerkvam in veram je bila odločno nasprotujoča. Zadnja leta je to nasprotstvo popustilo. Pouk krščanskega nauka v šolah je bil prepovedan. Cerkvena opravila in službe božje pa so bile dovoljene. Duhovščini pa je strogo prepovedano uporabljati vero ali cerkev v kake politične namene. Preje je bilo to pod smrtno kaznijo prepovedano.

PISMO IZ SLOVENIJE

Cleveland, O. — S posredovanjem Ameriškega Rdečega Križa je dobila Mary Hribar, 15519 Holmes Ave., pismo od svojega nečaka Lojzeta iz Ljubljane. Lojze piše, da je že eno leto od doma v 6. gimn. razredu in da ne ve, kako je doma. Piše tudi, da mu je zelo dolg čas. Pismo je datirano v Ljubljani 26. novembra 1942.

Bil je jesenski dan. Fronta na Piave je bila razpuščena. Velike črede konj so se podile po vsem polju okrog Ljubljane. Samo zgrabiti je bilo treba, pa je bil konjiček pri hiši.

„Večna bode Austrija.“ je pela nekoč avstrijska himna. Pa se je kar čez noč razblinila kot se razpuste oblaki.

Že dolgo je v narodu zorela nova ideja. Zakaj bi se morali klanjati Nemcu. Zakaj bi on prešerno zaničeval slovensko besedo, poniževal slovenski narod, oblastno gospodaril v slovenski deželi! Ker ni cesar hotel dati narodu pravice, ki mu pristoja, zato je zgubil krono in cesarstvo. Že davno so sli pogledi slovenskih vidcev proti Jugu. Že od 1848 leta je klila ta misel, ki je imela vsako desetletje nekaj žrtev in jo je rajni dr. Krek izkristaliziral v besede: Pogledajte tja doli na jug. Tja doli vaše odrešenje se približuje. . .

teko naše reke, tam doli imamo naše brate. . . Dvignite glave, zakaj

Besede vidceve so bile. Kakor prerok je govoril rajni vodnik Slovencev in tako je našel nov čas narod že odločen. V Majniški deklaraciji 1917 že se je slovenski narod javno izrekel za Jugoslavijo, katero nam je v 1918 leta oktober prinesel in 1. december ji je dal zakonito obliko, kjer smo si Slovenci, Hrvatje in Srbi podali roke.

Ena težka senca je legla nad našo upajočo domovino. Bila je skrb za Primorje. Pozneje je prišla še druga: Zgala nas je Koroška.

Tožni smo sklonili glave in vedeli smo: še bo tekla kri. Z lepa nam ne bodo dali, kar so nam nesramno in z zvijačo uropali.

V tej bridkosti smo zapluli v bodočnost. Pa je bilo bridkih prekušenj tudi z južnimi brati, kateri so nezaupno gledali na Slovence. Več pa kot lastna krivda je bila spletkava zavratnih sosedov, katere je bolela svetoča Jugoslavija. Slutili so v njej nevarnega tekmeča in slutili so, da bo nekoč stopila pred nje z nepravilnim računom. Da bi take stvar prepričali, so na vse načine sejali razdor in so njihove spletke dale nekaj sadu, dokler niso slednjič vsi jugoslovanski politiki spregledali umazane igre in po tem, ko je kot žrtev zahrbtnih igrar padel kralj Aleksander, je bilo dovolj, da se je strnila vsa tvorna moč mlade Jugoslavije, katera je začela novo poglavje svoje zgodovine. Notranja konsolidacija že ni več imela nezmagljivih cvir. Sožitje je postajalo obet srečne bodočnosti. Še eno desetletje mirnega razvoja v tistem pravcu, pa bi bila Jugoslavija dežela, ki bi ji zavidali vsi sosede, ki bi z obiljem založila vse svoje otroke, z bogastvom tekmovala z vsemi in bi mogla nastopiti tudi za svoje zamejske sinove.

Tedaj je prišla usodna vojna. Dve leti je Jugoslavija srečno vozarila med čermi, dokler ni slednjič našla drugega častnega izhoda kot zgrabiti za orožje.

Brezupen je bil boj naših sil, toda bil je časten.

Nihče ne bo mogel pravično oceniti veličine tega junaškega dela naše domovine, ki se je prva drznila upreti se Hitlerjevemu nasilju. Nihče ne bo preštel neštevilnih žrtev in ne premeril gorje, ki je padlo čez našo domovino. To pa je znano vsem, da je prav čin male a junaške Jugoslavije odločilno premaknil tek dogodkov sedanje vojne, kajti če bi Jugoslavija ne doprinesla one strašne žrtve, bi Hitler zalotil Rusijo še nepripravljeno in bi jo najbrže pogazil. Dva meseca časa, ki ga je Hitler zgubil radi Jugoslavije je bilo dovolj, da se je Rusija na trdi boj pripravila in tako bo pač ostal njen junaški nastop nevenljiva za sluga Jugoslavije v zgodovini sedanje vojne.

Prebridko je tudi nadaljno poglavje naše borbe. V boj za svobodo domovine so vpletli tudi socijalni boj. Nadvse tragična so poročila, ki nam v poslednjem času prihajajo od doma, toda upajmo, da bo resnica, ki bo v nekaj mesecih stopila pred nas, bolj tolažljiva kot so pa bridke slutnje, katere grozeče gledajo iz nezanesljivih sedanjih poročil dveh taborov, ki se v domovini sedaj borita proti skupnemu sovražniku in mestoma prideta tudi do medsebojnih trenj.

Ob 25-ti obletnici Jugoslavije je domovina eno samo ogromno bojišče, posejano s pogorišči in grobovi mučenikov naše srečne bodočnosti. Kralj Peter II, ki je prevzel krmilo Jugoslavije v njenem usodnem trenutku, je sedaj z vlado v Egiptu, kjer čaka trenutka, ko bo zavihrala svobodna zastava na svobodnih jugoslovanskih tleh, kjer se bo zgradila močnejša, enotna in srečna Jugoslavija bodočnosti.

tendrá la Colectividad su festival el

27 DE NOVIEMBRE

a las 21 horas en el Salón Príncipe

Jorge, Sarmiento 1230.

LA MISA tendrá lugar en la Cripta de Santa Rosa (Pasco 409) el 28 de Noviembre a las 11 horas.

OB ZORI

Ko pel vam je pevec o naših vasicah, da utihnile v njih vse pesmice so, ko pel vam je o naših solčnih goricah, da trtice naše porezane so, pregrenke solzé da razile po naših domovih, po naši se zémeljci so, o takrat —

čad pesmijo to zmajal je z glavó še marsikdo; da pač le takó pretirava močno. Saj takrat trpeli zares nismo vsi, niti preganjani bili nismo vsi. A danes —, ko ni je nobene vasice, da fantič bi v njej še kakšno pesem zapel, ko ni je nikjer več gorice, da trtica v njej rodila bi še, ko ves naš je dom v plamenih, v solz potopljen je morje, — naj poje vam morda o sreči bridkosti prepolno srcé?

Pésmica, boš li mi meč, sluzeč le goli pravici? nad bratom, s slepoto ki udarjen le išče grehoto, pozabil je mater in sester solzé, pa bratov junaško gorjé? Pesmica, boš li mi ogenj goreč, da izžgeš vsako sled še krivici? Ne! Bodi mi KRIŽ, nad nami visoko blesteč!

Pekaži nam pot v resnici, reši mi brate varljivih sanj, zbudi mi brate v resničnost dejanj, pa njim v tolažbo zapoj:

Tam v dalji že svita presrečni se dan, ko slednji krvavi bo boj končan. Vstajenja se bliža o j dan prekrasan. In v svitu tega prekrasnega dneva, — ne vidite? — preroški privid, ki se nam razodeva?

Prelepe, še lepše vse vidim naše vasice, Smeh čujem deklških in fantovskih lic. Ne vidite zlate vse, solčne gorice, prepolne veselih pesmic? — — — Solnce, vstani že, vstani! Ta čar hrepenenja ohrani! Moči ti pošastne noči vse vniči in, gledati kmalu v svobodi naš ljubljeni nam želje prevroče vresniči kraj, prav kmalu! — Da srečen slovenski bo raj!

David Doktorič

SPOMIN ZEDINJENJA

bomo praznovali s slovesnostjo v dvorani Príncipe Jorge, Sarmiento 1230, 27. NOVEMBRA ob 21 uri.

SV. MAŠA bo v kripti Sv. Roze (Pasco 409), 28. NOVEMBRA ob 11 uri.

¡Así se arregla!

Todas las épocas han tenido sus problemas sociales. En la antigüedad hubo esclavos. Eran seres humanos desprovistos de todo derecho humano, considerados y tratados peor que animales. El Cristianismo con su enseñanza de fraternidad universal, basada en el "Padre nuestro", logró después de muchos siglos abolir aquel sistema social tan indigno.

El feudalismo que le siguió, admitía también para los inferiores los derechos humanos, pero, como las riquezas y el poder suelen endurecer el corazón, abundaban entre los poderosos los opresores de sus súbditos, lo que dió motivo a violentas reacciones de las víctimas, hasta que el campesino logró legalizar sus derechos, quedando dueños indiscutibles de la chacra en que trabajaban para su patrón.

En nuestra época existe un nuevo factor: la máquina. Al obrero de la Edad Media, que consiguió el reconocimiento justo de sus derechos, se le creó así un peligroso competidor. — Como la máquina producía por diez o quizás cien obreros, quitó a otros tantos el trabajo. Como la máquina trabajaba más económicamente, hacía competencia al trabajo manual, dejando al obrero sin trabajo y sin pan.

He aquí el problema social más complicado de toda la historia. ¿Cómo devolver al hombre los derechos que le sacó la máquina? ¿Cómo reducir a lo justo las exigencias del capital y asegurar a la vez el progreso de los establecimientos y eliminar abusos de los que en ellos trabajan para ganarse el bienestar correspondiente al ser humano?

No pretendemos aportar cosas nuevas, ya que la historia milenaria y las palabras evangélicas lo tienen dicho todo. No hay más que recordar lo que por ignorancia o por malicia es desconocido o descuidado. ¡Sólo es cuestión de aplicar el sistema social del "Padre nuestro!"

Cuando con el industrialismo empezó su marcha triunfal el capitalismo, convirtiendo al hombre pobre otra vez en esclavo, no tardó en llegar también la reacción empezando una lucha secular con los lemas de: libertad, igualdad y fraternidad.

Los términos no fueron mal elegidos. Resultaron tan halagadores que para muchos, descreídos por el racionalismo, reemplazaron a la religión, lo que resulta fatal, pues la libertad, igualdad y fraternidad en la base religiosa podrían contribuir para establecer el equilibrio entre diversas clases e intereses, pero sin religión, sin Dios, sin esperanzas eternas, esos lemas halagaron si los oídos de los proletarios, pero no son capaces de satisfacer las ansias que provocan.

Desde entonces desfilan a través del escenario de la humanidad, uno tras otro los sociólogos, proclamando el sistema del socialismo, de la solidaridad, del comunismo. Pero la humanidad sigue — como un enfermo desahuciado — siempre más fatalmente dividida en dos clases: los ricos y los pobres. El descontento va creciendo; la miseria social cada vez es peor; en lugar del amor cristiano, que debía de unir a toda la humanidad en una sola familia en la caridad fraternal, la roe el odio de clases, haciendo cada día más difícil la reconciliación, la paz entre los pobres y los ricos y entre las naciones.

POR LOS FRUTOS SE CONOCE EL ARBOL

"Ya no necesitamos que Dios se meta en nuestras cosas" dijo el socialista Bebel, marcando así su orientación materialista. Ni él, ni Marx, ni Jaurés, ni Lenin, ni la fila larga de sus partidarios se tomaron el trabajo de asignar alguna importancia a la realidad de la vida. Se dejaron guiar por la imaginación fantástica, desconociendo tanto al corazón como al ser humano, condenando la religión y lo espiritual

como invención de los poderosos, para mantener con tales ideas sujeta a la gente "ignorante", para poder seguir abusando.

¿Cómo se arregla el mundo sin Dios? He aquí algunos hechos característicos.

Al hombre materialista, si es consecuente, lo único que le interesa es la vida actual; darse todos los gustos y aprovechar hasta el máximo el corto tiempo de existencia. La gran mayoría busca su dicha en las cosas sensuales; otros se complacen más en los aplausos de la muchedumbre; hay también algunos que no logran acallar en su corazón el grito de su alma inmortal, la necesidad de la nobleza del hombre altruista y de las virtudes morales. ¡Qué ironía! Precisamente por que no han sido materialistas siendo por esto inconsecuentes con sus teorías, brillan por su generosidad, por su desinterés. De entre aquellos inconsecuentes se destacan algunos, que luego resultan proclamados prohombres. Los ejemplos de aquellos son los que deslumbran luego a los cortos. Es un error absoluto, considerar las virtudes de ellos como fruto de su materialismo. Al contrario: no lograron desligarse de lo espiritual, de la conciencia. No por ser partidarios del materialismo, sino porque a pesar de proclamar tales teorías han seguido en el fondo espiritualistas, confirmando que "el alma humana es por su naturaleza cristiana".

He aquí los frutos directos del materialismo consecuente: el placer sensual, la comodidad sin ningún inconveniente, sin preocupación, sin sacrificio y la ambición.

Para tal fin se necesita mucho dinero. Y como las exigencias de las pasiones desenfrenadas crecen a medida que se ven atendidas, se hace el "paraíso terrenal" muy costoso. Además de las necesidades corrientes se plantean también las del futuro. La preocupación de verse algún día en apuros hace todavía mayores sus pretensiones, de modo que lo que se tiene nunca alcanza, y cuanto más se tiene, más se aspira.

¿Cuáles han de ser las consecuencias? Al materialista y ateo no le interesa de donde saca. Los derechos del prójimo son buenos para las poesías. Mientras se trata de su propio interés los proclama en voz bien alta; pero cuando los derechos del prójimo llegan a chocar con los intereses de él se termina la poesía. "¡Que se arreglen como pueden! ¡Yo tengo que mirar por mí!"

Para los materialistas la vida es la lucha por la existencia. El fuerte, el poderoso, el vivo ha de imponerse. La palabra "justicia" no es más que un sueño de los impotentes. Hay que valerse del puño.

EL RICO Y EL POBRE

Los poseedores de riquezas, llevados por estas doctrinas no tienen ninguna consideración ni de la sangre, ni de las lágrimas. No les ha convencido la palabra de Santiago apóstol: "Ea ya ahora, oh ricos, llorad aullando por vuestras miserias que os vendrán. Vuestras riquezas están podridas, vuestras ropas están comidas de polilla; vuestro oro y plata están corrompidos de orín; y su orín será en testimonio y comerá vuestras carnes como fuego..." ((Jac 5.) Sordos son también para el triple "Ay de los ricos" del mismo Jesucristo (Luc 6, 24). A ellos no les importa ni Dios, ni la eternidad, ni la angustia de las madres, ni los gritos de los hambrientos. A ellos les importa sólo el "yo" el "ahora" y el dinero.

No hay fieras más crueles que un ricachón conse-

cuenta en su materialismo ateo.

Pero no son muy distintos los resultados del materialismo ateo en el pobre.

Viéndose impotente en "la lucha por la existencia", encontrándose solo, descubrió el remedio en: "la unión da la fuerza". Contra el proceder cruel del dueño, hay que lanzar la muchedumbre inspirándole el odio implacable contra el aprovechador. La única base de aquella unión es el odio contra el "enemigo" común; la única finalidad es arrebatarle lo que tiene él para repartírselo, para darse luego gusto a sí mismo. . . . Y si logran sus propósitos ¿cómo se arreglarán entre ellos? ¿No terminarán rivalizando entre sí? . . . El materialismo ateo, que nada le importa ni de Dios, ni del prójimo, — no tardará ni lo más mínimo en aplicar a continuación la misma norma: "el pez grande se come al chico". Las riquezas podrían así cambiar de dueño, pero no llegarían a brindar la felicidad al menesteroso. . . . Los vivos que escalaran por las espaldas de sus camaradas la situación que pretendían terminarían por aplicar a su vez los mismos métodos inclementes de los patrones de ayer: ya no les importaría de los camaradas que quedaron en su miseria. . . .

No hay nada que hacer. El hombre materialista y ateo, que limita su vida a lo que es de esta tierra, seguirá su implacable lucha por la existencia. Todos los discursos sobre la ética y moral del humanitarismo y altruismo, son incapaces de reformar a la bestia que resulta el hombre sin fe en Dios, en la justicia divina y en el alma inmortal.

Es pues tentativa estéril buscar un arreglo social del mundo sin ponerle por base la religión, Dios y el alma.

HE AQUÍ LA SOLUCIÓN

Tomando la vida así como la explicó Jesucristo, el único Maestro autorizado e infalible, sabemos que:

1. La finalidad principal del hombre es, la dicha eterna. Dios, que nos otorgó la existencia, nos ha concedido la vida, nos puso los mandamientos, nos rodeó de lo que necesitamos para servirle y para hacer bien. La vida actual es tan sólo el período de prueba, durante el cual debemos hacernos merecedores de la dicha verdadera que nos espera en la eternidad. Nos encarga Jesucristo: "Buscad primero el reino de Dios que lo demás se os dará por añadidura". Nos hace pedir en el padrenuestro "venga a nos el Tu Reino". . . . La orientación hacia la eternidad tiene que ser la base de nuestra actuación. Servir fielmente a Dios es lo único realmente importante y factor de nivelación social. Sin servir a Dios cada cual

El panorama de Tuzla, jardín de Bosnia.

sirve a sí mismo. El egoísmo es el resorte del odio.

2. Todas las riquezas que nos rodean, toda la abundancia que nos brinda la creación es — para todos. ¡Sí! para todos y no para unos pocos! Dios mandó: ¡Creced y multiplicaos y trabajad la tierra! ¡No leemos nada de repartírsela sino de trabajarla! Dios ha puesto una mesa común a todos los hijos de Adán. Comprendiéndolo así, realizando el encargo divino de buscar sobre todo el reino de Dios, — es decir preocuparse debidamente de su alma y de su eternidad, nadie sucumbiría a las ganas de llevarse de la mesa común más de lo que realmente precisa. La mesa común tiene una gran abundancia para todos mientras no intervienen la codicia y la envidia.

3. Todos los problemas sociales tienen su solución en el Padrenuestro. No basta el conocerlo y rezarlo. Hay que vivirlo. En derredor de la mesa común, que es toda la creación, está reunida toda la familia del Padre común, su Creador, que llamamos "Padre nuestro que estás en los cielos". Hemos de tratarlos pues todos como hermanos, — claro que como hermanos bien educados, — no como aquellos hermanos egoístas, aprovechadores que sólo se fijan en sus derechos y descuidan sus deberes. Si todo el mundo quisiera aceptar el programa social del Padrenuestro, ni paz ni pan le faltaría a nadie. Es realmente sólo por la maldita intervención del demonio, eterno enemigo del hombre, que halla gente incapaz de entenderlo. Y es por eso que Jesucristo nos mandó pedir: venga a nos el Tu reino. Hay tantos que nada les importa del alma, de Dios, del reino divino; hay tantos que no quieren rezar, que el mundo ya no merece ver realizado en este mundo aquel bendito "reino de la justicia, del amor y de la paz." Todos aquellos que se empeñan para el bien de la humanidad por querer conseguirla sin Dios resultan verdugos de la dicha humana.

4. Todos somos hermanos. Jesucristo es el Hermano mayor, Y El, en vista del desequilibrio social, producido por la malicia del demonio y por la maldad humana, inventó un estímulo magnífico como regulador social.

Rodeados por gente miserable, pobre, a veces perversa, no siempre nos resulta fácil tratarlos fraternalmente. Tantas veces ve uno y sabe, que la miseria se debe a los vicios, a los abusos. . . . Aunque un pobre necesite ayuda, repugna socorrerle, si no lo merece. . . . Jesucristo ha previsto también esto. Nos encarga no juzgar para no ser condenados. Pues sólo Dios conoce la culpa y la inocencia de uno, puesto que sólo El le ve el fondo del corazón. Por éso Jesús nos encarga: no te preocupes mucho de si es digno o no; no deja de ser un necesitado. ¡Socórrele en Mi Nombre! Cualquiera favor que hicieris a algún pobre en mi nombre, a Mí lo habéis hecho. . . .

He aquí un resorte poderosísimo para la nivelación social. Los creyentes, los amigos de Jesús no escatimaremos ni esfuerzos materiales, ni cooperación moral en la solución de los problemas del bienestar social, pues bien sabemos: Es a Jesucristo mismo que estoy socorriendo; Él bien lo mereció con lo que me hizo para redimirme, y Él bien me lo pagará.

5. Siempre habrá diferencias sociales pues, como no hay dos individuos absolutamente idénticos corporalmente, tampoco hay igualdad intelectual a lo que necesariamente siguen diversidades sociales. A los creyentes, que en esta vida sólo nos vemos pasajeros hacia la dicha eterna, las diferencias sociales no nos confunden. Todo lo contrario: Precisamente las diferencias sociales son condición básica para el fomen-

PO ARGENTINI SEM IN TJA

Onstran Rožnika, to je med Vičem in Šiško se vleče prijazna gozdna pot, ki se imenuje "večna cesta". Nanjo sem se spomnil, ko smo zavijali in odvijali in spet na križpotih prevdarjil kam naprej po gozdnem Čaku. Kakor ona "večna pot", ki sem jo hodil nekaterikrat kar ni prišla do kraja in so si sledili novi in novi oviniki, tako se nam je motala naša cesta brez konca.

Si nas potegnil Lojze! Saj ne veš kam nas pelješ, ga je dražil Movrin.

Jaz pa vem, da gremo prav. Le poglej tistile kebrač! — Prav tam sem zadel s kamijonom; je prepričano menil Lojze in še s puškinim kopitom potrdil resnico svojih besed. Toda cesta se je le naprej zavijala in je stalo sto podobnih kebračev, v katere bi lahko zavozil Lojze in bi prav tako težko danes dognal kateri je bil, ki je zavozil vanj, kot dognal, kateri je najvišji.

Vse to je lepo in dobro, je menil Movrin. Narobe je tole..., pokazal je na trebuh. Da ne boš pozabil sestri povedati da smo lačni, kajti nam se to ne spodobi. Če nas boš pošteno nasitil, bo vse dobro.

Kaj me boste vruga gnjavili. Ustavi, pa ti bom vstrelil kako papigo, da ti z njo jezik zavežem...

Takole smo gnali dalje. Sem pa tja je zaškrtal auto v kako korenino ali šter na sredi pota; iz gnezda, visečega ravno nad sredo poti je zbežala papiga - cotorra; so zavriščale šoje, pa že se je spet odprl laz in smo smuknili mimo "bolgarskih bajt", narejenih iz blata. Zvedavo je dvignila glavo šekasta krava in je zaropotala z zvoncem, kakor jih nosi živina po naših gmajnah tam doma.

Sedaj pa mi le kar nič več ne galamite! Če sem jaz Lojze Pašič, stoji tamle dom Jeleničev, tako nam je zagotovil naš kažipot.

Še en hip in smo postali pred leso, katero nam je prišel odpreti čekat mož, ki se je zadovoljno posmejal, ko je spoznal znanca in nas prijazno sprejel. Bil je Marko Jelenič in Suhorja.

Ura je bila že ena, zatorej nam ni kazalo muditi se. Kar še Marko se nam je pridružil da uas po najkrajši poti povede do "sosedovih", kamor je še kakih 5 km daleč. Brzeli smo poleg Jeleničevega polja. Na nekaterih delih je bombaž še bistro gledal iz odprtih glavice

in vabil bralce, po nekod je bilo delo branja že izvršeno.

"In sedajle?" je naglo ustavil Movrin.

"Nazaj bo treba, kaj drugega." Nasproti nam je prihajal kamijon bombaža, kateri je napolnil vso ozko pot. Hm, tole pa res ni nič prijetnega, če se takole sredi gozda srečata... Toda vsaka zagata ima svoj izhod in tako smo si tudi mi pomagali. Še en potegljaj, pa se je spet odprla pred nami jasa in zrastle pred nami skromna domačija. Bili smo pri Pašiču.

KOKOŠI SO V SKRBEH . . .

Kot misel, smo že bili pred domačijo. Trije psi so nas pozdravili — seveda po pasje. Zavriščali so purani in kokoši; še raca je nekje zagagala; samo gažineta je dvomeče pogledla, kaj neki to pomeni. Obiski tamkaj niso vsakdanja stvar. Sem pa tja pritromota konj s kakim sosedom, toda auto se ne ustavi prav pogosto na njihovem dvorišču; zato je bilo vznemirjenje splošno... Kokoši so pač kaj nevarnega zaslutile in purani tudi. Nič dcbrega ne pomenijo zanje takile obiski...

"Jemnasta vendar", je sklenila roke gospodinja. Kdo bi se vas nadjal danes in tukaj. Moža ni doma.

Kaj boš tisto, Mica. Najprej je treba poskrbeti, da ti kdo tukaj lakote ne umre. Lačni smo.

Ne bo te tako hitro kcnec ne! Pa saj veš, kje se kaj dobi, je odgovorila bratu gospodinja.

Kmalu je bilo vse nared. Kokoši so jo jaderno pospravile na varnc. Toda to pot zanje ni bilo nevarnosti. Saj je bila polna klet mesa in klobas in kruha, domačega, cela peka.

Kakor večina domačij v tistem delu Čaka je tudi Pašičeva skromna kočja iz blata grajena. Vrata, stene in okna proti tatevom kaj malo branijo, zato je pa na straži puška in revolver, ki so razbojniku večja ovira kot pa železni križi. Sicer pa Pibe Cabeza in Mate ne strašita več in je zadnja leta življenje v Čaku dosti varno.

Na vitez mala bajta ima ne le dosti obsega, temveč tudi dosti prostorov za vso družino in za vse shrambe. Hlevov in svinjakov ni treba, tako da je živad deležna sonca in zraka, ki jim prav izberno tekneto, kot je

to de muchísimas virtudes. Qué grande es el "Pobre de Asís" en su humildad pidiendo limosna, él, que por amor a Jesús ha renunciado a las riquezas. Qué admirable un San Carlos Borromeo en su generosidad, cediendo su cama al enfermo y descansando sobre duras tablas... "Bienaventurados los pobres de espíritu" proclamó Jesús, prometiendo gran gloria en los cielos tanto a los ricos que no se hacen esclavos de su oro, cuanto a los pobres que se resignan con su pobreza sin envidiar a los demás, sin entristecerse, sin acobardarse, sin desesperarse...

6. Tenemos un Padre común. Qué motivo más grande para nunca jamás cansarse en hacer bien a los demás. Pero también qué consuelo al pobre, si es que es un pobre de Dios. Prometió Jesús por añadidura satisfacer las necesidades de este mundo a los que primero buscan el "Reino de Dios"... No prometió entonces nada a los que no les importa de Dios, que en todo hacen lo que a ellos se les antoja; ni se preocupan del domingo, ni del ayuno, ni de la oración... Luego no puede haber bendición de Dios en las casas construidas los domingos, en el dinero ganado en trabajos inmorales... Pero el cre-

yente verdadero, que a Dios lo trata en todo con cariño y fidelidad filial, no le faltará Dios en su palabra sino que en el tiempo oportuno le llegará segura la "añadidura prometida"... He aquí el por qué del "pobre feliz" y del "rico desgraciado". Ninguna riqueza puede llenar el corazón, ningún goce sensual colmar las ansias de la dicha. No hay paz para los impíos, la que tienen asegurada los verdaderos hijos del Padre celestial, los dignos hermanos de Jesucristo, los herederos de la dicha eterna en el "Reino de Dios".

He aquí la única base del orden social justo para todos, benéfico para todos. Considerándonos en este mundo como viajeros hacia la eternidad, tratándonos mutuamente como hermanos, empeñados en hacer felices a los que nos rodean, apoyándonos en Jesucristo como en nuestro Hermano mayor, confiándonos a los cuidados paternales de la Divina Providencia, toda la humanidad podría ser una feliz familia en medio de las dificultades de este valle de lágrimas.

Cuando el "padrenuestro" y las "ocho bienaventuranzas" formen el fundamento de las constituciones, será resuelta la crisis social y establecida la paz.

kazal debel špeh in lepo rejene krave, ki so počivale v kebračevi senci za hišo. Mraza v Čaku ne poznajo, zato so pa krušno peč postavili zunaj. Kmalu smo se prepričali da prav dobro služi svojemu namenu, da pa tudi gospodinja ume speči prav tako kot so mati spekli doma najboljšega, takrat kadar so pekli — belega.

Hh, ne vem kako bo še danes. Zato je treba pomisliti naprej, tako sem ugotovil. Ura je že dve in molitve jaz niti začel še nisem. Zato sem jo kar pobral tja proti gozdni senci in pridružil mojo molitev živahnemu žlobudranju papig. Spomnil sem se svete Roze, o kateri se bere, da je prihajal pod večer slavček na njeno okno in sta skupaj molila. Pa mi je kmalu lepo zbranost in lepe misli zmotila nesramna šoja, ki je skričala na bližnjem kebraču. Tako nemilo se je pričela dreti in gnala vrišč, da je šlo skozi ušesa... Kaj ji hočeš! Sirota misli, da — poje! Ni ji zamere, tako kot ljudem, ki imajo pamet, pa je njihova beseda dosti-krat bolj brezmiselna in egabna kot nedolžno vreščanje srake na kebraču v Čaku.

SRAKA KLIČE H KOSILU

Pa sem kmalu spoznal vzrok sračjega vrišča. Ona, ki je iz svojega viskega opazivališča nadzirala razvoj dogodkov je menda prevzela za nalogo, da pokliče k mizi. Res so zadišale kuhane klobase, zaropotali krožniki in zazvenčale vilice in noži. Kmalu je bogato obložena miza zbrala nepričakovane in nepovabljenе goste.

Nimamo udobnosti, tako je menila gospodinja, toda lačni pa nismo. Kokoši, purani, goske, klobase in šunke, vsega imam doma. Toda vseeno, to ni življenje. Saj smo tukaj kot žival sredi zverine v tej brezkončni lozi, kjer se nikdar ne sliši drugačen zvonec kot kravji. Človek bi tako rad šel k maši, pa imamo več kot 20 km do cerkve. Jaz samo tega čakam, da bo konec te nesrečne vojske, pa jo bomo spet potegnili nazaj v Semič...

Kar orosile so se ji oči, ko se je spomnila lepega Semiča v zlatih vinogradih pod zelenim Smukom...

Če vtegnete, to se pravi: če morete, pridite v nedeljo v Sáenz Peña. Boste spet enkrat pošteno pri maši in priliko za spoved boste imeli.

Kako rada bi! Pa, saj veste da je 100 km daleč... Ne. Ni vse polna miza, zakaj res dobro nam gre; ne morem se pritožiti. Toda človek vendar ni gozdna žival, ki bi se mogel zadovoljiti samo s tem kar trebih naplči. Vse drugače sem si predstavljala Ameriko. Sem mislila da bom imela bel kruh, lep gvant, štacuno dva koraka in cerkev za oglom in gosposko lepo hišo... Taka Amerika živi samo v sanjah... Že vidim, da je doma še najlepše, tako se je vdajala gospodinja lepim spominom na čase, ko je veselo prepevala okrog domačega vogla polnega cvetočih nageljnov in ko je prilagala tudi svoj glas mogočnemu pevskemu zboru

En el Chaco — Pri Pašičevih

semiške cerkve... Kakor hitro bo mogče, pojdemo spet nazaj v Belo krajino...

Takole smo pokramljali med tem ko smo se ju-naško borili z dišečimi klobasami...

Vidiš Lojze, kaj velja tvoja puška! Za nič ni! Če bi ne bilo klobas bi bili s teboj vred lačni, je naga-ja! Lojzetu Guštin.

Vsaka reč ob svojem času. Pazi na vilice in na... Na jezik! hočeš reči! Tisto pa nam vsem velja. Tebi tudi, da se ti ne izmuzne katera tistih...

O, danes sem že cel svetnik. Nobenkrat nisem še zaklel, da ne bodo gospod kaj rekli. V jezik sem se pa že nekajkrat vgriznil. Saj je res prav nepotrebna na-vada, namesto "hudič" se lahko reče tudi hud grič, pa se le bolj spodobno sliši...

NAFTE NI

Najedli smo se, pogovorili in spet konjička na-pregli. Spet smo se gnali naprej, da je švigal mimo nas kebračev gozd.

Kaj pa je tamle? Cela cesta, — terraplen jo ime-nujejo, to je izravnana zemlja in utrjena za težko vožnjo, brez drugih cestnih znakov kot jarkov ob strani, a ponekod povsem porastla s travo, ker je očitno malo rabljena, ravna pa kot žarek — cela cesta je bila polna naroda.

Praznik slavijo, seveda "ti črni", pa so se zbra-li tukaj, kjer jih policija ne bo našla, ker igrajo svoje igre, ki so prepovedane, ker vedno končajo s pokoljem.

Po strani so nas pogledali, če nismo morda kaj nevarni, a mi smo že zbrzeli naprej. Ta narod!, tako sem razmišljaj, kako so lahkoživi! Nešteto krat že sem bil priča bridkih solza matere, katere sin se je vdal konjskim igram in zaigral s tem vso bodočnost. Koliko ženâ sem že srečal, katere nosijo nepopravljivo gorje radi moža, katerega je slepa strast zapletla v "kinelo" ali drugačno igro, da mu ni mar ne dela, ne zube, ne ženinih solz, ne pohišanja za otroke...

V Charato je peljala najprej naša pot, kajti tam-kaj sem se moral predstaviti župniku, ker v njegovo faro spada Las Breñas in zato sem moral od njega dobiti ključ od kapele. Charata je najstarejši kraj v tistem delu Čaka. Seveda to ne pomeni več kot kakih 30 let. Dosti velik kraj, deloma skladišča, deloma go-stilne in trgovine, drugega bo malo. Kje pa je cerkev?

Zastonj smo gledali, od kod nas bo povabil zvonik. Šele ko smo bili na mestu smo opazili malc znamenje božje hiše, kjer so me kmalu nato nadvse ljubeznjivo sprejeli duhovniki, redemptoristi. Katere sem takoj spoznal, da niso tukajšnji domačini in so — Poljaki. Njim je na skrbi vse doli do province Santa Fe in proti severu še Las Breñas. Pampa del Infierno, to se pravi 200 km na dolgo in 50 km na široko.

Hitro smo opravili tam in pognali proti Las Bre-ñas. Kot misel smo brzeli po gladki cesti. Daleč tam pred nami je plaval oblachek prahu, ki smo ga kmalu dosegli. Bila je tropa jezdecev, ki so kmalu utonili v morju prahu, ki ga je dvignil naš konj, ko smo se gnali dalje. Pa bili smo preveč objestni...

Kar zastajati smo začeli in smo obstali.

Kaj pa je?

Ali ni nafte, ali se je dovod zamašil.

Med tem ko smo ugotavljali kaj z našim vozom, so že pridrveli za nami oni konjeniki. Škodoželjno so se nam posmehovali in nam vrnil, kar smo jim preje prahu posodili.

Nafte ni, je ugotovil Movrin. Glavo dam, da so mi jo ukradli. Zakaj prav dobro vem, da sem jo imel to-liko, da bi je še moralo biti lepa mera... Pa je še drug vrabec tukaj zadaj! V depozitu imam nafte, to-da... Pretipaval si je žepe, stikal po predalčkih pred

NEKAJ ZA STARIŠE

POMOČKI ZOPER LAKOMNOST IN KRIVIČNOST

Tatiče, tatove in krivičneže poboljševati in spravljati nazaj na pot poštenosti, ni lahko. Dobra vzgoja naj bi skrbela, da bi o tatvini sploh ne bilo treba govoriti.

Kjerkoli se otroci odgajajo v ljubezni do Boga (v strahu božjem), kjer je družinsko življenje uravnano po evangelijskem navodilu: "Iščite najprej božje kraljestvo in njegove pravice, vse drugo vam bo navrženo" (Mat. 16, 26), kjer je ljubezen božja za gospodinjo, delavnost za dekle, tam tatvina nima mesta.

Da se tatvina ne prikrade v družino, je treba vpoštevati zlasti to-le:

V hiši naj bo doma stara in prikupljiva poštenost. Starši naj ne pustijo, da bi prišla kaka stvar na nepošten način v hišo. Ako donesejo otroci igrače, pisalnih ali drugih potrebščin na dom, naj predvsem povedo: odkod? Ako se izkaže, da je lastninska pravica dvomljiva, mora donesena stvar takoj nazaj. Kadar je tatvina izpričana, mora otrok ne-le prositi odpuščanja pri lastniku, marveč mora za svojo krivdo tudi primerne čutiti.

Nagnjenje do tatvine kažejo otroci s tem, da stikajo po omarah, predalih, policah, žepih itd., zlasti kadar so bolj sami. Najprej preizkušajo domače shrambe, nato pa poskušajo svojo umetnost tudi drugod, morda po šolskih garderobah. Pri takih je treba včasih napraviti kratko poizvedbo, če se v torbicah ali žepih ne skriva kaj takega, kar kliče po pravem gospodarju.

Ako se kljub skrbni paznosti staršev pojavlja pri

INTERNIRANIH V ITALIJI

je bilo več desetisočev slovenskih možkih. List Bazovica, ki izhaja v Kairu prinaša tole poročilce iz ljubljanskega časopisja:

Nekatere ženske, getovo pod vplivom elementov, ki iščejo zmede in ki so edini sovražniki Slovenije ter socialnega mira, so mislile pred nekoliko dnevi inscenirati v bližini Armadnega zbora in Visokega komisarijata manifestacijo z dozdavnim namenom, da bi zahtevale povratek svojih sorodnikov in koncentracijskih taborišč.

Oblasti niso polagale nobene vrednosti na to nesmiselno vprizoritev, vendar je dobro, da bi se zavedali vsi, da je povratek internirancev akt velikodušnosti,

s katerim mislijo imenovane oblasti, odpuščajoč mnogim preteklost, obnoviti ner-

Pogled na Šmihel pri Žužemberku.

malizacijo družinskega in socialnega življenja.

Iste oblasti opravljajo prosto in na svoj račun ugotovitve o preteklosti internirancev ter vračajo prostost samo tistim, ki so si to zaslužili s svojim vedenjem ali pa z vedenjem svojih družin. Opozarja se tedaj prebivalstvo, naj se vzdrži vsakih manifestacij te vrste, da se izognejo strogim ukrepom."

V ŠMIHELSKI FARI je bil doma rajni č. g. Jože Kastelic. Tam je imel novo mašo njegov BRAT VINKO v juliju 1940. Dve leti pozneje je padel kot žrtev partizancv. — Na sliki vidimo župnika Zupanca, ki so ga partizani tudi zajeli, a so ga pozneje spustili.

sedežem... Tudi ključka nimam... Seveda! Sem si suknjo menjal in je doma ostal! Ta je pa lepa! 50 litrov nafte imam v rezervnem tanku a sedaj ne moremo do nje...

No, tudi to se je rešilo. Dvignili smo sedeže in od spred prišli do tanka, do katerega nismo mogli skozi zadnja vratca, ki so bila zaklenjena, a ključ doma. Pa sedaj se je začel spet drug problem. Cevka je bila prekratka, da bi nalili nafto. Kaj sedaj? Kdo gre kam po kako posodo? S seboj nimamo niti steklenice in ničesar...

Toda kam po posodo? Najmanj eno uro hoje je do bližnje čakre! Kdo da klobuk? Morda bi tudi čevljev služil?... Lepa reč to: torej s klobukom ali čevljem nalivati nafto...

Pa je le našel Movrin nekaj, kar je služilo s pridom. Imel je konec gumijeve cevi, ki drži skoro en liter in tako je bila zadrega rešena. Par litrov nafte smo srečno natočili, pri čemer smo je seveda pol litra razlili, nato smo se pa spet pognali dalje in srečno pri-

otročih ona lastnost, ki ne mara poznati, kaj je moje in tvoje, potem je treba uporabiti zoper ta nagon vsa sredstva in vse sile, da se zatre in da se ne spremeni v strast, ki jo je pozneje težko zatreti.

Predvsem naj negujejo starši prikupljivo čednost radodarnosti, ki je lakomnosti vprav nasprotna. Ogenj se ugaša z vodo, nagon po pohlepu, neredno poželenje po denarju in bogastvu naj se pa pogaša s čednostjo radodarnosti in ljubezni do bližnjega. Milosrčnost in radodarnost so kreposti, ki jih dobra vzgoja ne sme zanemarjati. Lepšati otrokovo srce s cvetkami, ki rastejo na polju dobrodelnosti, se pravi, zatirati plevel lakomnosti, skoposti in nerednega poželenja po denarju. Ljubezen do bližnjega naj pa ima korenine v ljubezni božji, da bo imela veljavo pri Bogu.

Krivice zoper VII. božjo zapoved se preprečijo seveda tudi s potrebnim poukom o nevarnosti in strašnih posledicah teh grehov. Vsaka krivica in škoda se mora poravnati, krivično blago vrniti. Če grešnik tega ne stori, ali če nima resne volje, povrniti tuje blago, kadar in kakor hitro bo mogel, ne more dobiti svete odveze.

Vekratna spoved in sv. obhajilo da otrokom nadnaravno moč in pomoč, da se bodo mogli ustavljati nevarnim nagonom izkvarjene človeške narave.

Slednjič naj stariši ne zabijo resnice, ki je v pregovoru: "Jabolko ne pade daleč od drevesa." Ako bi ne bili sami vzor poštenosti in pravičnosti, bi opomini in svarilne besede nič ne izdale. Vzgojitelj ne sme trpeti nobene krivice, ne sme dovoliti niti za vinar tuje lastnine v hiši pač pa naj je pripravljen dati vsakomur, kar mu gre, storiti vsakomur, kar je dolžan.

(Nadaljevanje)

šli do prvega surtidorja, kjer so moji boni končno veljavno rešili krizo nafte.

Bili smo v Las Breñas. Skozi oblake prahu smo si utirali pot, dokler nismo obstali pred "Pensión Triglav", kjer nas je čakal ne le Kifner z družino, ki je tam gospodar, temveč tudi velik del rojakov, ki so se že dopoldne zbrali in nas z žlic in kozarcem v roki pričakovali vse do šeste ure, ko so že menili, nikogar ne bo.

Gostcljubno nas je sprejela bogata miza. Kmalu smo pozabili nevšečnosti pota in izplaknili prah iz grla. Sredi veselih Belckranjcev smo bili kakor nekje v belokranjski zidanici.

Iz vseh krajev Bele krajine so bili zbrani rojaki, a najbolj sta imela besedo dva metličana: Kambič in Kifnar in z njimi smo še drugi potegnili in zapel:

Bodimo veseli, veselga srca
smo z luštnega kraja z Metlike doma...

(Nadaljevanje)

25 años de Yugoslavia

El Primero de Diciembre es la fiesta patria yugoeslava. En ese día, en 1918, los tres pueblos del Sur Esloveno, los eslovenos, los croatas y los serbios, realizaron formalmente con un acto solemne, la fundación de la nación común, dándole el nombre de Yugoslavia, lo que significa "el estado de los eslavos del Sur".

La aspiración de los pueblos del sur eslavo era, desde hace siglos, la unión política. En los tiempos modernos halló esta idea una forma concreta en la "Iliria" de Napoleón. Aunque dicha formación resultó sólo un "cometa", ha dejado profundísimas impresiones. La idea de un estado independientes de los eslavos en los Balcanes, fermentaba siempre con más vigor, entusiasmándose algunos hasta querer fusionar también los idiomas esloveno y serbio-croata en el "ilirico", (cosa que no sería imposible, ya que las diferencias entre dichos idiomas son menores que entre dialectos alemanes o italianos). Los contactos entre las distintas regiones del sur eslavo se multiplicaban, adquiriendo nuevo empuje con la revolución del 1848. A duras penas sofocó aquella vez Austro-Hungría el movimiento yugoslavo al que le faltaba un apoyo poderoso, porque una gran parte de los países interesados estaba todavía bajo la dominación turca, y la pequeña Serbia tampoco estaba en condiciones de enfrentarse con un vecino tan poderoso.

Otra vez parecía sonar la hora de Yugoslavia en 1878 con la guerra de Austria contra los turcos. Pero otra vez salió ganando la política de Austria para dominar aquellos pueblos. En lugar de formar el estado independiente, como fué el ideal de la población, se incorporó Bosnia y Hercegovina a Austria.

Nuevo impulso tuvo la idea yugoslava con la guerra balcánica en 1912. Hasta tal punto subió la idea de la independencia que Austria ya no pudo reprimir el movimiento ni con las persecuciones ni levantando procesos judiciales. En tal atmósfera llegó el fatal día, el 28 de junio 1914, cuando el atentado contra el príncipe Fernando en Sarajevo dió a Austria motivo para declarar la guerra a su pequeña vecina: Serbia, echándole culpa del atentado.

Grandísimo fué el número de las víctimas de la idea yugoslava durante la guerra pasada, pues Austria tenía dentro de sus límites una buena "quinta columna". El pueblo ya no toleró más la injusta dominación austríaca que cada vez más se ponía al servicio del germanismo.

AL DERRUMBARSE EL FRENTE EN 1918

encontró toda la población preparada, y unánimemente votó para la creación de la Yugoslavia.

En medio del júbilo general hubo un dolor grande. Los ingleses y franceses, para atraer a Italia a su alianza, firmaron un pacto cediendo a Italia un gran parte de regiones eslovenas con Trieste, Goricia e Idria, toda la península de Istria con Fiume y algunas islas y partes de Dalmacia. Al terminar la guerra los políticos yugoslavos se fiaron de la justicia internacional que proclamó los "puntos de Wilson". Ni lo más mínimo dudaron de que lógicamente todas las regiones de habla eslovena y croata pertenecerían a Yugoslavia. ¡Qué pena más grande para los eslovenos al dar con la realidad dolorosa de ver incorporados a Italia medio millón de eslovenos con regiones de tanta importancia económica como la gran ciudad marítima de Trieste, donde tantos eslovenos antes ganaban su pan, que fué la base del bienestar económica de los países eslovenos.

No se perdió la esperanza de recuperar los países perdidos y así fué grande el júbilo del público el 1.º de diciembre de 1918, cuando se vió oficialmente realizado el sueño de tantas generaciones.

A los días de júbilo siguieron días de trabajo constructor.

Difícil fué la tarea de unificar regiones tan distintas: mitad de cultura occidental (eslovenos y croatas) y religión católica, mitad de cultura oriental-griega y de religión ortodoxa. Buena parte de población pertenecía a la religión islamítica. Otras leyes y costumbres regían en las regiones eslovenas y Dalmacia, que antes pertenecía a Austria, distinta legislación tenía Croacia que antes formaba parte de Hungría. Los reinos de Serbia y de Montenegro también tenían distinta historia, distintas condiciones de vida. Más despareja fué todavía Macedonia.

Todas aquellas diferencias presentaban grandes problemas para la unificación del nuevo estado que, a través de varias crisis, llegó en 1938 al punto de ver coronados sus esfuerzos con un éxito completo, arreglando el país sobre bases satisfactorias para todas las partes integrantes.

Entonces fué cuando empezó a anunciarse la tormenta de la guerra actual. Dejando para el tiempo venidero los problemas internos, el país tuvo que concentrar toda su atención en los de las relaciones externas que veía venir encima.

LA INVASION

Con gran cuidado seguía Yugoslavia esquivando las complicaciones con los vecinos, hasta que llegó el 26 de marzo 1941. El gobierno estaba en manos de dos políticos oportunistas que accedieron a firmar el pacto de Viena, entregando el país a Hitler. El pueblo no aprobó tal paso, derrocó el gobierno, quitó el mando al príncipe Pablo, que reinaba en calidad de regente por el menor rey Pedro, que entonces tenía cumplidos 17 años. A él lo proclamaron rey con el título de Pedro II, en la expectativa de los acontecimientos que se precipitaron con la invasión alemana de Yugoslavia, el 6 de abril y con los horres siguientes. Yugoslavia no estaba en condiciones de enfrentarse con las divisiones acorazadas alemanas e italianas, que también la invadieron por su parte. Fué como un suicidio lo que hizo entonces Yugoslavia, pero fué el primer obstáculo con que tropezó Hitler, pues para dominar a Yugoslavia perdió dos meses, tiempo en que tuvo que atrasar la invasión a Rusia. No fué mucho, pero bastante para dar a Rusia el tiempo necesario para no encontrarla Hitler desprevenida. Merced al sacrificio heroico de Yugoslavia ha podido Rusia demorar el paso de las tropas alemanas hasta reunir fuerzas suficientes para el contra-golpe.

En setiembre de 1941 empezó el movimiento guerrillero en Yugoslavia, encabezado por el general Draža Mihailović.

Brutal fué la reacción alemana e italiana que creía sofocar la oposición del pueblo con deportaciones en masa, con ejecutar a los rehenes, con quemar y saquear pueblos. La gente, aunque privada de dirigentes, seguía y sigue resistiendo y muriendo. Según los datos actuales parece que en Eslovenia y en Yugoslavia ya ha desaparecido casi la mitad de la población que, además de los horrores bélicos, sufre hambre y miseria indecibles.

Hoy la situación se complicó más todavía por la desunión interna, que han implantado en el país los propagandistas de la revolución comunista. Mientras el pueblo en su gran mayoría lucha sólo por sus ideales patrióticos, han metido en juego los elementos izquierdistas también las ideas comunistas, dando así lugar a la tirantez entre varios grupos, lo que da base a la confusión reinante acerca de los guerrilleros yugoslavos, que se dividen en dos grupos distintos: los patriotas de Mihailovich, que luchan por su libertad nacional y los guerrilleros de Tito que, preocupados por cierto por la liberación yugoslava, son declarados comunistas.

El vigésimo quinto aniversario halla pues a Yugoslavia en una situación bien dolorosa, con la dominación enemiga, con la desunión interna, con el gobierno desterrado. Pero ya no está lejano el día en que podrán saludarse con el beso de paz todos los sobrevivientes de esta horrible tormenta con un beso fraternal en un país libre.

LA PAGINA PARA LA JOVEN

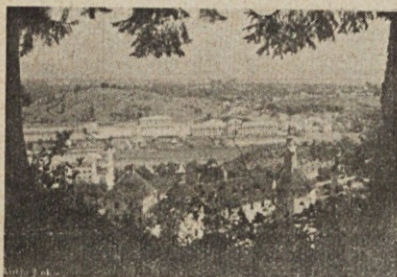
LA CIGARRA Y LA HORMIGA

Cantando la Cigarra
Pasó el verano entero,
Sin hacer provisiones
Allá para el invierno.
Los fríos la obligaron
A guardar el silencio
Y acogerse al abrigo
De su estrecho aposento
Vióse desproveída
Del precioso sustento,
Sin moscas, sin gusanos,
Sin trigo y sin centeno.
Habitaba la Hormiga
Allí tabique en medio,
Y con mil expresiones
De atención y respeto
Le dijo: —Doña Hormiga,
Pues que en vuestros graneros
Sobran las provisiones
Para vuestro alimento,
Prestad alguna cosa
Con que viva este invierno
Esta triste Cigarra

Que, alegre en otro tiempo,
Nunca conoció el daño,
Nunca supo temerlo.
No dudéis en prestarme,
Que fielmente prometo
Pagáros con ganancias,
Por el nombre que tengo.—
La codiciosa Hormiga
Respondió con denuedo.
Ocultando a la espalda
Las llaves del granero:
—¡Yo prestar lo que gano
Con un trabajo inmenso!
Dime, pues, holgazana:
¿Que has hecho en el buen
tiempo?

A todo pasajero
Cantaba alegremente,
Sin cesar ni un momento.
—¡Hola! ¿Conque cantabas
Cuando yo andaba al remo?
¡Pues ahora que yo como,
Baila, pese a tu cuerpo!

Buena lección para las jóvenes que derochan su tiempo en diversiones, amistades frívolas, atendiendo sus caprichos y gustos, leyendo novelas de amor, evitando toda ocupación seria, rehuyendo todo sacrificio, sin prepararse sistemáticamente para la gran tarea que tienen, de hacer ahora felices a los demás y de futuras formadoras de sus hijos y de la nación.

ŠKOPJA LOKA
Un pueblo antiquísimo
en Eslovenia.

Pogled na škofjo Loko. V ospredju uršulinški zavod. Pod Kamnitnikom velike vojašnice. V gradu, ki je bil nekoč last brižinskih škofov, je bila sloveča dekliška šola.

Objavljamo Samaniegovo basen o škržatu in mravlji.

Celo poletje je škržat brezskrbno pel in ni mu bilo mar zime, med tem ko je mravlja marljivo zbirala za slabe čase, ki pridejo z zimo.

Prišla je zima. Umolknil je škržat; pa je našel dom prazen, brez zimskih zalog. Tedaj se je domislil pridne sosede in jo prav vljudno zaprosil, naj bi mu kaj odstopila in svečano je obetal, da bo vse pošteno vrnil. Pa ni bilo seveda nič iz tega. Takole mu je zasolila mravlja: Aha, ti si prepeval, ko sem se jaz potila; prepevaj še sedaj, a jaz se bom gostila."

Vsak vidi, da je bila mravlja bolj modra kot škržat in vendar je svet polen mladenk, ki brez vsake resne misli tja v en dan veseljačijo in nič ne mislijo, da bodo pozneje javkale radi svoje zanikrnosti.

Vso skrb posveti svojemu obrazu; nič pa ji ni mar nje-nega značaja. Lepo zna našminkati svoje ustnice, naravnati gube svoje obleke, vrteti oči in še sto stvari, s katerimi skuša obrniti nase pozornost... vse same stvari na zunaj. Na znotraj pa prav nič ne stori, da bi obvladala svoja nagnjenja. Je trmasta, uporna, muhasta, sladkosnedna, prepirljiva, nepotrpežljiva, vse jo razburi, je netočna, lena, krivdo vselej zvali na drugega; vselej ima ona prav; nikdar ne zna ukloniti svoje samovolje; je zamerljiva, hoče, da jo vsi samo hvalijo; noče slišati nobene graje in tako ima samo sebe za — vzor... kakor škržat, ki je brezskrbno pel čez poletje in nič mislil na zimo...

Mladenko čakajo resne dolžnosti v življenju. Kako bo

držala nekoč red v hiši, če pa sedaj vse pušča v neredu! Kako bo nekoč točna, če jo morajo pa sedaj vedno čakati, poganjati in opominjati! Kako bo nekoč molčala, kadar bo ura zato, če sedaj nobenemu ne primolči! Kako bo nekoč pospravna, če morajo pa sedaj vedno za njo pospravljati! Kako bo nekoč znala ukazati, če sedaj ne zna ubogati. Kako bo nekoč znala otroke vzgajati, če je pa ona gluha za vsak moder nasvet. Kako bo učila otroke stanovitnosti, če je pa ona nezanesljiva sedaj. Kako bo mogla od otrok tirjati točnosti, če je pa ona sama ne pozna.

Kako bo ona otroke vzgajala, če ona smatra za nadležno, s čemer sedaj drugi skušajo njeno neotesanost olikati. Od kje naj se ona nauči vzgojne modrosti, če pa nikdar za resno knjigo ne prime, če je vse njeno branje samo v zaljubljenih bedarijah.

Gorje tistim otrokom, ki bodo imeli take nevezgajane matere, ki živijo samo za svojo zabavo in nič ne mislijo na resnost življenja in se nič ne pripravljajo na svete naloge, ki jih čakajo kot bodoče vzgojiteljice lastne družine in bodočega naroda.

Pa niso krive samo lahkomišljene mladenke! Še več ste krivi temu stariši, kateri menite, da je hčeri le ženina treba najti, drugo bo pa samo prišlo... Saj dobro vidimo kaj samo pride Slabo vzgojeni otroci, ki so zaslužena kazen za lahkožive matere!

PRILIKA O KRŽAJEVIH

Kaj neki to pomeni, da dobri naš "gospod" močno že nekaj nekaj časa zaskrbljen je? Kaj neki mu greni življenje? Stoji pred hišo tam zamišljen ves, v obok nebeški srepo gleda sinji.

A sestro, ki mu gospodinji in v večnem strahu zanj ga zalezuje, zdaj skozi okno ko skrivaj ga opazuje, prešine tudi skrb, pa prav zares.

Priprosta duša sestra je, v dobroti svoji nič ne ve, kaj brata župnika skrbi, kako srce mu krvavi. Kako bi rad življenje dal, da mogel bi ustaviti neslogo med župljani svojimi.

Peklenšček se široko mu reži: plevel, ki ga sejal potuhnjeno je, zvito, med župnikovo žito, prav bujno že kalí.

Kržajeva več let prav srečna sta bila. Prepira vrag sedaj proklet jih v krempljih svojih pa ima. Otrok veselih hišo prej do zadnjega je kota v času sloge polnil, glej, ves razposajen smeh. Sedaj najmlajša le sirota se plazi v veži žalostna po tleh. A daleč preko plotu se čuje le prepir, ki še sosedom moti mir.

Marjanca, stara dekla, po hiši godrnja: "Pa kakšna to grehota!" Saj rada bi še vlekla svoj križ za ljubega Boga. Poljublja vroče prav svetinjo, šepče: "Daj mi Jezus, src Vladar, da spravljen spet bo z gospodinjo ponosni mož in gospodar." Bolest to svojo, zvesta stara duša, odkrila je "gospodu" le. Zadevo to kočljivo, za celo faro pohujšljivo, previdno naj rešiti on poskuša. Če on ne, kdo le naj uspe?

Napel predobri je pastir zares vse sile uma svojega, raznemal v srčni plemenitosti se ves. Zgovorno lotil se moža, na dušo pihal, na načine razne, ženi. A vse zaman! Ko da govoril bil bi steni. Kremen se prej zmehča, ko pa se trmasta prevzetnost vdá.

Še mnogo let kasneje mračilo čelo se mu je temneje, rosno postalo mu oko, če tod je mimo šel, kjer nekdanje je živel Kržajev rod srečno. Sedaj tam drugi rod živi, pri hiši le ime na nje spominja še. Po svetu vsi so šli, zgubili Bog ve kod so se. Pod težo slednjic so omagali prokletstva trme in strasti.

Gospod! Daj hlapcem svojim moč besede, kreposti vse, modrosti, vede, da iz slovanskih src pregnali, izpod slovanskih streh izgnali nesloge strašne vrage bi za večne dni. Očiščen ves bo vstal zares takrat še le mogočni naš slovanski rod: Gospod! Usliši našo prošnjo to dobrotljivo!

Razkroj družbe

“Una experiencia dolorosa nos ha mostrado cuán peli-groso es el camino de las resistencias a la voluntad soberana de los pueblos y cuán imprudente política es la que promueve e inflama en ellas el fuego de la discordia convirtiéndola en un vasto incendio. (Bolestna izkušnja nam je pokazala, kako nevaren je pot upiranja veličastni volje narodov in kako je nemodra politika, ki pospešuje in podpihuje v njih ogenj nesloge in jo spremeni tako v strahoten požar.) Artigas, oče urugauyske republike, v pismu Pueyrredonu.

Kakor da bi Artigas videl vse naše prepirljive strankarske in nestrankske poglavarje in poglavarčiče, ki v našem narodu goje in podžigajo le jaro prepirljivost in se z bolešno trmo kar trudijo poiskati in povdarjati edino vse to, kar nas razdvaja: samo da ne pridemo do sporazumnega in složnega udejstvovanja, samo da ne pridemo do v resnici koristnega dela za našo skupnost.

Odtod ta naša nesloga? Pa še najbolj danes v tem tako odločilnem trenutku našega narodnega in državnega življenja, ko smo bili že na tem, da nas sovražne sile iztrebijo z zemlje?

Prepirljivost, trma in zagriženost so strasti in morejo uspevati samo v pokvarjenih dušah.

Nič se ne bojim nadaljnjih izvajanj. Torej trdim logično dalje: Družba, v kateri prevladujejo take strasti, ne more biti zdrava.

IZKORENINJENI EVKALIPTUS.

Pet let sem ga poznal in opazoval. Ob potoku “Arroyo de las brujas” je stal, ogromen, da bi ga trije moške komaj objeli. Prvi diktator Uruguaya, Máximo Santos, je nekdanj gospodaril tod daleč na okolo. V bližnjih poslopih je slavil s svojimi prijatelji orgije, ob peščenih gričih v okolici je po ljudskem izročilu lastnoročno ubijal svoje nasprotnike. V tistem času so bili vsajeni ti deloma še živeči evkalipti, eni prvih ki so prišli sem preko morja iz svoje prave domovine. Tega bo kakih šestdeset let, rajši več nego manj. Največji je bil ta, prvi v lepi vrsti junakov, najbolj izpostavljen viharjem, ki tu pogostoma divjajo z izredno silo. Ali, kakor je bil videti orjak na zunaj, zdrav ni bil. Kierkoli se mu je ob vetru odkrhnila veja, se mu rana ni več zacelila. Sčasoma so mu tako na raznih ranjenih mestih zrastle deloma ogromni rakasti izrastki.

Te dni grem slučajno zopet mimo tega kraja.

Stari velikan je ležal na tleh. Porušil ga je zadnji vihar. V zrak štrleče korenine bile so vse trhle.

To je sodobni človek: Košat, poln samozavesti, a brez zdravih korenin. Kakor človek, tako njegova družba.

Gorizia es centro cultural de Eslovenia ocupada por Italia. La pintoresca ciudad con su romántico castillo está situada sobre el río Soča (Isonzo).

Pogled na Gorico.

STAR LATINSKI DOVTIP

Koderkoli je znana latinščina, je znan tudi dovtip v šepastih rimah: “Quid est fides? Quid non vides. — Quid est spes? Quid non habes. — Quid est caritas? In vobis raritas.” — Kaj je vera? Česar ne vidiš. Kaj je upanje? V to, kar nimaš. Kaj je ljubezen? Med vami velika redkost.

Danes se vidi še prav malo resnične, trdne vere. Koliko je še ljudi, ki so kljub splošni pokvarjenosti ohranili še pravo zaupanje v božjo Previdnost, v sočloveka in v samega sebe? O ljubezni se pač mnogo govori in piše. Slišal sem na nekem zborovanju, ko je italijanski sociolog Pio Benassi zaklical med zborovalce: Qualche parola di meno e qualche fatto di più! Kakšno besedo manj in kakšno dejanje

več! Pri kozarcu imajo navadno tisti najdaljši jezik, ki v življenju nimajo kaj resnega pokazati.

Podirajo se temelji nebotečnika. Po vseh stenah se prikazujejo nevarne špranje in razpokline. Ruši se zveza med posameznimi deli, ki jim je stavek bil dal lepo umetno, enotno in mirno ravnovesje.

EL “DIOS VERDE”

Po Uruguayu se potepa neki čudak. Saj podobnih je povsod dovolj. Bos, oblečen v belo haljo z modrim ogrinjalom, z dolgimi štrnastimi lasmi in prav neukusno rujavorudečo brado, hoče očividno posnemati stare nazarene in je prava Kristova karikatura. Pravijo mu splošno “Dios verde”. Je “faliran lemenatar”. Tisti, ki so ga vrgli iz semenišča, so prav gotovo imeli svoje tehtne razloge, da so mu pokazali vrata. Freud bi ga kajpada opravičeval z različnimi kompleksi.

Tudi on hodi po tej zemlji in pridiguje “pravo” ljubezen in “pravo” vero. Čudežev doslej še ni napravil, da bi z njimi svoje poslanstvo in svoj nauk potrdil.

Ljudje ga smatrajo za blaznega, ali vsaj “trčenega”, zato z njim potrpijo. Mogoče je pa bolj prekanjen, zviti in hudoben nego “trčen”. Po ravni poti doseči odličnejše mesto v družbi, se mu ni posrečilo. Sedaj išče po tem čudaškem načinu uspehov in hoče opozarjati na sebe. Obenem se maščuje nad tistimi, ki so po njegovem mnenju zakrivali njegov neuspeh: Smrtno sovraži duhovnike.

Pod čudaško obleko navidezne popolnosti se skriva strast, in sicer prva med vsemi: napuh.

DA BI BILI VSI ENO

Po teh bežnih ugotovitvah, zamislite se nekoliko, kakšno kričče nasprotje je med temi sadovi posvetnih miselnosti, posvetnega udejstvovanja in v svetu radi tega vladajočih razmer, in Kristusovim Duhom, Duhom ponižnosti, skromnosti, Duhom vse žrtvujoče se ljubezni.

Po tej duhovni pripravi čitajte pozorno, kaj pripoveduje staroslovenska legenda, častitljiva priča, napisana ali ob koncu osmega ali na začetku devetega stoletja, o smrti svetega Cirila:

“In ko se je približala ura, da prejme pokoj in se preseli v večna prebivališča, je vzdignil svoje roke in molil k Bogu, s solzami govoreč: O Gospod, moj Bog, ki si ustvaril vse angelske vrste in breztelesne moči, nebo nad nami razpel in zemljo utrdil in vse iz nič ustvaril, ti vselej uslišuješ tiste, ki izvršujejo tvojo voljo, se te boje in izpolnjujejo tvoje zapovedi, usliši moje molitev, in ohrani čredo zvesto tebi, ki si jo izročil meni negodnemu in nevrednemu služabniku tvojemu; reši jo brezbožne in poganske zlobe tistih, ki te zasramujejo, pogubi trijezično krivoverstvo, in pomnoži svojo cerkev z novimi množicami in združi vse v edinosti, in stori izredno ljudstvo složno in edino v resnični veri in pravi veroizpovedi, in vdihni v njih srca besedo tvojega poslušanja, kajti tvoj je dar, če si sprejel nas nevredne za oznanjevanje evangelija Krista tvojega, ki se prizadevajo za dobra dela in delajo, kar je tebi ljubo. Tiste, ki si mi jih dal, ti izročam kot tvoje, vladaj jih s svojo mogočno desnico in varuj jih z varstvom svojih peruti, da bi vsi hvalili in slavili tvoje ime. Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen. — In vse je poljubil s svetim poljubom in rekel: Blagoslovljen Bog, ki nas ni dal kot plen v žrelo naših nevidnih sovražnikov, temveč je strl njih mreže in nas rešil pogube. In tako je zaspal v Gospodu, star 42 let, dne 14. februaria, v drugi indikciji, leta 6377 od stvarjenja tega sveta” (869 po Kr.).

V tem priprostem poročilu so pač povzeti po neznanem piscu zadnji opomini učencem, skrbi in molitve umirajočega svetega Cirila za slovanski rod, ki ga je toliko ljubil.

Po vsej pravici smemo imenovati to molitev njegovo oporoko.

Kakšna veličina duha seva iz te duhovne oporoke.

Sveti Ciril, dvigni naše duše k sebi, iz prašu vsakdanjosti in nizkosti k solncu globljega in jasnejšega spoznanja!

ENO POPOLDNE MED "OTOČANI"

Ponašajo se razna mesta po svetu s svojimi zanimivostmi v okolici. Pariz ima svoje versajske vrtove. Dunaj ima Prater, Berlin ima Potsdam, Leningrad ima svoj Nevski Prospekt, Rio de Janeiro ima Corcovado . . . Motil bi se, kdor bi mislil, da Buenos Aires nima nekaj prav svojega in zares lepega na razpolago stanovalcem. Malokatero mesto ima nekaj tako privlačnega v svoji okolici kot je Delta reke Paraná, ki obsega več kot 500 km² prekrasnih kanalov, otokov, trat in gajev, koder so razmeščena udobna okrevališča.

Na Rio Carapachay komaj 2 km od postaje Tigre stoji Recreo Europa, katerega vodijo rojaki iz Šempasa, Oberdank in Rovtar. Vsako leto vsaj enkrat sem dolžan njim ter rojakom v Tigre obisk, ki mi je pa zares tudi prijeten oddih. Zato sem se oni dan napotil v tisto stran.

Najprej sem se oglasil v Tigre v "fabriki", pri naših sodavičarjih na ulici Cazón, kjer sem dobil ne le prijazne obraze temveč tudi kosilo — čeprav nena-povedan — prav po domačem okusu. Skoro se gospodinja ni upala ponuditi jedi, katera je bila doma vsak dan na kmečki mizi, tukaj pa je nisem še poskusil do tistega dne, zato mi je bila ljubša kot ne vem kakšna gosposka slaščica. Kisla repa . . . Dobra je bila doma, a tako dobre nisem jedel menda še nikdar, kot je bila ta dan v Tigre, ne le radi prašička, ki se je v njej "povaljal", temveč tudi zato ker je niti malo nisem pričakoval. Zelje se še dobi kje, toda repa je pa menda kot jed poznana samo na Slovenskem . . . Pa sem se spomnil še nečesa, kar je mnogim neznan. Vsaka domača jed ima v sebi nekaj posebno zdravnega. Tukaj so mnogi otroci zato tako slabotni, ker ne jedo črnega kruha, ker sadje jedo braez olupka, ker ne poznajo ješprenja. Repa ima pa tudi prav posebno zdravilo, in sicer proti — raku. Doma skoraj nikoli nismo slišali nič o raku, ker smo po celi deželi repo jedli. Tukaj pa beremo vsak dan, kaj vse delajo v boju proti tej nesrečni bolezni, proti kateri je najboljšo sredstvo navadna — repa. Kdor je repo, ne bo dobil raka.

Kosilo in repa je bila ena stvar, drugo pa je bilo, kako sedaj naprej. Pred novembrom ni vsako popoldne ladjice po Rio Carapachay, temveč je samo ob 9uri zjutraj. Da bi si vzel ladjico naravnost iz Tigre to stane drago, zato sem moral najti boljši izhod. In sem ga tudi našel.

Kar s kolektivom do hotela Tigre. Od tam prepelje s čolnom za 1.— \$ čez reko na obrežje kanala Carapachay, potem pa kar za vodo kakih 8 kvader daleč, tako so mi razložili in tako sem napravlil.

Na nabrežju pred hotelom Tigre je vsak čas čolnov na razpolago. Predno sem koga iskal so se mi že ponujali, tako, da je bila pogodba kar takoj sklenjena.

Zamajal se je čolniček in sva brzela najprej čez Rio Lujan in dalje mimo razkošnih jaht, ki leno počivajo zasidrane pri kraju vodnega toka. Zamudila sva se kakih 20 minut in že sva pristala. Od tam naprej me je čakala pot ob vodi.

Sprejela me je zelena pokrajina v ostrem nasprotju z kalno vodo počasne reke. Najprej sem obšel delavnic, kjer popravljajo čolne; od tam pa se je zavijala stezica skozi razkošne travnike, med gaji kutinovih grmov, skozi breskov vrt, med cipresami in spet skozi topolje. Nenadno so skozi zelenje zablestela okna male hišice, obkoljene z žarečim cvetjem. Takole se je vsak čas spreminjala podoba okolice po kateri se ovija stezica. Pisani metulji, glasni ptičji spevi, nagli beg oblakov med visokimi topolovimi vrhovi, vse razkošje pomladnega zelenja in cvetja, mostički, ki

se sločijo čez globoke jarke . . . le kje bi človek našel nanizane vse tiscčere lepote domačih tal, kot sem jih srečal na vse prekratnem potu do okrevališča Europa.

"Recreo Europa" ima 14 ha zemljišča, na katerem je številnim gostom poskrbljeno za vsako zabavo, ki si je v prsti naravi kdo poželi.

Pa ne le lepa pokrajina in krasen sončen dan mi je prišel prav po želji. Tudi sem zadel prav tak dan, da so rojaki vtegnili kaj pokramljati, tako da smo se prav po domače in prav veselo našli in je popoldne minilo tako naglo, da je komaj bilo časa za obisk v "Llao-Llao" kjer so nedavno naši rojaki otvorili trgovino na lastnem svetu in v lastni hiši.

DVOJNA SLIKA DOMOVINE

Ko smo sedeli pri mizi in je pred nami ležal dvojen lep spominček daljne domovine, so tudi naše misli pohitele tja čez morje v Šempas, v sončno Vipavsko, v zeleno Goriško, na skalni Kras, na visoka brda in snežne planine . . . Prelepa slika "Slovenke", katero je natisnil naš rojak Wider, nas je spomnila lepote daljne domovine. Mladenka v pojčji narodni noči, bela cerkvi-ca z rdečo streho, cvetoča pomlad, zeleneči bregovi, skromni kmečki dom . . . kakor pesem cvetoče pomladi je zvenela iz prelepe slike, katera naj pač res krasi sleherni slovenski dom v Argentini . . . Zares je sramota, da je takih rojakov, kateri niti toliko slovenskega srca nima, da bi ga taka podoba razveselila, v njem zdrabila lepo misel na domovino . . .

Kje je to?, gospod, so povpraševali, občudovaje prekrasno sliko. Pa kaj bi spraševali. Saj to je slika slovenske zemlje od koderkoli, pa naj bo na Primorskem ali na Kranjskem, na štajerskem ali Koroškem, na Prekmurskem ali Belokranjskem . . . To je podoba domovine, podoba slovenke, katera drži snop brsteče vrbe, oznanjujoč skorajšno pomlad.

(Kdor še nima te prekrasne razglednice, naj si jo naroči. Stane samo 20 cent. na drobno).

In tole poznate?

Prekrasna slika Marijina, vredna najslavitejših slikarjev. Ljubko se je nasmehnila Marija, umetnina slovitega slovenskega slikarja Layerja.

Poglejte no, kako sta si podobni tale Marija in tale Slovenka, je nekdo pripomnil.

Zares čudno lepa slika je to. Ko je bil Layer obtožen ponarejanja bankovcev, je v ječi zaprt napravil Mariji obljubo: če ga reši iz ječe ji bo naslikal podobo kar najbolj lepo. Njegova obljuba je bila sprejeta, nakar je izdelal prečudno sliko, tako nebeško lepo, da jo je še celo samo božje veličastvo spoznalo za vredno posebne časti. Marija jo je zbrala za svojo čudodelno podobo. Na Brezjah je našla častno mesto. Iz

Kobarid s pogledom na črno prst.

Caporeto, lugar de la gran ofensiva 1917. Ahora centro de guerrillas.

male kapelice, kjer jo je postavil slikar 1814 leta je zrastle veličastna romarska cerkev, kjer so stotisoči Slovencev našli tolažbo in pomoč v urah bridkosti in mnogi bolniki čudežno dosegli zdravje.

To sta nam sedaj dva prelepa spomina daljne domovine. Slika Slovenke nas spominja njene lepote, slika Marije Pomagaj pa, ki je tako čudovito lep posnetek prave podobe brezjanske Marije nam je tolažil in spomin v sedanjem bridkem trenutku. Kakor je izpeljal iz ječe slikarja te lepe podobe, tako njej v roke izročamo tudi usodo našega naroda, ki je tako kruto trpinčen, ki tako nepopisno trpi, kakor še ni nikdar v svoji zgodovini. V nedeljo smo v Novi Pompeji molili

tole posvetilno molitev, ki jo nosi Marijina podobica in Marijinemu Brezmadežnemu Srcu smo izročili vse bridkosti naše domovine...

Hm. Zares. Tukaj smo v deželi božjega miru. Ob lahnem pljuskanju valčkov, zibanju čolnov, ptičjem petju in počumevanju drevja v prijaznem vetriču in pri polni mizi kar lahko pozabimo, kako nepopisna je bridkost rojakov doma...

Toda, saj bo tega gorja menda že tudi konec...

Upajmo, da kmalu.

Konec je pač bilo mojega obiska, kajti noč se je že naredila in kar nazaj proti domu je treba pohiteti. Torej: Lahko noč!

OŠE SVOBODNE ČRNE GORE

PETER PETROVIČ NJEGOŠ, črnogorski narodni buditelj, knez in pravoslavni škof-vladika je pred sto leti z besedo, pesmijo in dejanjem dvigal svoj narod v verski in narodni zavesti in odločno doprinesel v slavi ne le Črne Gore temveč tudi vse Jugoslavije. Svetovno znan je njegov veličastni spev "Gorski venec", preveden na vse večje jezike. Slovenci imamo kar dva preveda.

31. okt. je bilo 92 let, ko je zatisnil oči ta veliki sin domovine. Obletnice njegove smrti so se spomnili s posebno svečanostjo rojaki tukaj in so imeli 31. okt. lepo prireditev na Dock Sudu.

MALO RAZMISLJANJA O RUSIJI

Nekatere misli iz uvodnega članka "Ameriškega Slovenca"

Glede Rusije je danes vse polno ugibanj. Pri ugibanjih je pa vse preveč raznih predsodkov. Zapanu so Rusi, kot narod, nazadnjaški. Jih obédujejo za to, kar delajo sedaj proti Nemcem v tej vojni, in se dobro zavedajo, da ko bi ne bilo ruskih milijonov mučikov v letih 1941, 1942 in 1943, bi ne bilo svobode danes več niti v Londonu. Ampak Rusi so jim le še vedno Rusi, ne gre jim v glavo, da bi se mogli tako hitro razviti, da bi bilo mogoče z njimi sestri kar eni mizi. Zdi se, da na zapadu so v tem oziru nazadnjaški, ker so prespali dobo zadnjih 25 let in niso videli silnega vsestranskega napredka, ki se je razvijal v Rusiji.

Kristjani imamo zopet druge vzroke, da gledamo na Ruse z nekim nezaupanjem. Včerašnjega dneva, ko so ruski revolucionarji obračunavali z voditelji cerkvenega in verskega življenja v deželi in z navadnimi verniki, ki se niso prostovoljno prodajali komunističnemu gibanju, se ne da pozabiti kar tako. Odtod torej razni predsodki. Tudi previdnost je na mestu.

Toda danes je treba gledati na Rusijo

z drugačnimi očmi.

Naše stališče do Rusije je bilo vedno: ruski narod je eno, komunističen nauk je pa zopet nekaj drugega. Res je zadnji osvojil velik del ruskega naroda, a v kolikor je pogrešen, ker je protiverski, se bo izživel med Rusi sam. Ko bodo v Rusiji prevladali trezni zmernejši nazori, bomo imeli pred seboj čisto drugo Rusijo. Tako, kakor je imel svet pred seboj po francoski revoluciji čez nekaj let nevo demokratično Francijo. Da pa do tega čimpreje pride, je treba sodelovanja zlasti od strani kristjanov; treba je modrega in zmernega sodelovanja. Na podlagi tega nimajo tisti krogi v Ameriki prav, ki neprestano slikajo Ruse za zverine iz golega sovraštva do slovanstva, ali pa radi nepoznanja slovenskih Rusov.

Mi se lahko v svojem pričakovanju motimo, saj smo samo ljudje. Ampak tu-

Gizela Humar, por. Leban je dobila od doma žalostno vest, da sta ji umrla doma tata in mama v Lokavcu nad Kanalom.

MIHAEL HUMAR

je zatisnil oči, lepo na smrt pripravljen, kot žrtev pljučnice 25. febr. 1942, in bil zakopan 27. febr. Star je bil 64 let.

Kmalu je očetu sledila tudi mati

NEŽA HUMAR

ki je mirno zatisnila oči, dobro pripravljena na smrt 75 dni po očetu dne 10. maja. Že dolgo je bolehal na želodcu in je pod težo zgube dobrega moža in ob bridkosti, katere živi narod v bedi in stiski vdano zaspala v Gospodu.

Rajna zapuščata dva sina in eno hčer v domovini. Tukaj žaluje za dobrimi stariši hči Gizela por. Leban in njen mož Vinko ter vnuki Silvija in Vilko.

Oče je zapustil še tri žive brate, mama eno sestro in svakinjo-vdovo.

Iz pisma zvemo še nekatere zanimive podrobnosti.

Pisano je bilo 20. aprila letos in je hodilo 6 mesecev. Poroča, da je bila zima zelo mila in pomlad zgodnja. Piše brat Henrik. Njegov sin Viljem je pri vojaki v Florenci, ki je mogel priti domov ob priliki očetove smrti, a je zamudil pogreb. Pri vojaki mu ni nič dobrega... Doma so zdravi. Sin štefan je doma... ali "nad vse radi bi se našli med vami" tako piše.

Pisma niso dobili od tu nobenega že od Božiča 1941. Prav tako pa seveda tudi od doma ni sem nobeno prišlo, ali kot je razvidno iz pisma, tudi najbrže niso nič pisali.

di če bi bilo tako, kot Slovanom nam ne more biti vseeno, kako svet sodi o slovanstvu. Najmanj pa se moremo zadovoljiti s tem, kako nas sodi germanski in pa njemu sorodni svet. Kaj mislijo Germani in Italijani o nas, nam je predbro znano. Ti bi nas raiši danes vse počistili s sveta, kakor jutri. In mi pa javkamo z njimi včasih sami proti sebi. Naša dolžnost je, zavedati se, da smo Slovani. In če med nami Slovani ni vse pravilno, delajmo vztrajno, da bo v bodoče boljše. Slovanski narodi so mladi narodi. Njihova je bodočnost. Starim narodom to kajpada ni po volji, toda zakona narave to ne bo spremenilo. Starina se mora umakniti prej ali slej mladini. V Rusiji gre po tej poti naprej in nam se zdi, da tisti, ki nočemo videti tega napredka, bomo ostali zadaj. Svet se vrti naprej in ne nazaj. Na nas vseh pa je, da korakamo vzoredno s svetom naprej in mu dajemo vse kar imamo dobrega v sebi, da bo svet tudi drugače boljši in bo napredoval tudi v duhovnem oziru. Kristjani imamo v tem velike odgovornosti, če so nam dragi zamorci po divjanah, morajo nam biti lastni slovenski bratje in sestre šetolko bolj pri srcu. Le bodimo kritični! Slabo obsodimo in odstranimo, nikdar pa ne pozabimo povečevati vse kar je dobrega med nami Slovani.

IZ SPODNE ŠTAJERSKE

(Posneto iz Jutra z dne 28. marca 1943). Novi grobovi. — V visoki starosti 92 let je v Mariboru umrla vdova mestnega zdravnika ga. Fani Mallojeva, rojena Moserjeva. Nadalje so v Mariboru umrli 66-letni skladiščnik državnih železnic Jožef Bohinc, 39-letni tehnični uradnik Alojz Žabkar in 67-letna zasebnica Justina Rebčeva. V Vemšah pri Leskovcu je umrl 45-letni Anton Čerakovič, v Slivnici pri Mariboru pa 52-letni štefan Dražoš. V 63. letu starosti starosti je preminila na praznik 19. marca ga. Marija Samideva, po rodu Krakerjeva. V Mariboru so še umrli 79-letni zasebnik Andrej Job in 78-letni žagarški mojster Jurij Podgoršek. V Slov. Bistrici pa po dolgem trpljenju uradnica Mici Vaupetova.

ZAHVALO IZREKAM

vsem rojakom in znancom, ki ste mi podali dokaze sočutja ob priliki zgube moje blage žene TEREZIJE roj. TERČIČ por. MANDIČ.

Posebno se zahvalim svakinji Tinci Terčič, ki mi je bila v nenadomestljivo pomoč v bridkih trenutkih in tudi blagim sovaščankam, soodnicam, prijateljicam in znancom rajne, ki ste mi bili v tolažbo.

Mirko Mandič.

Žrtev za domovino je postal č. g. VINKO KASTELIČ kaplan v šent Jerneju na Dolenjskem. Lani v juliju jepadel pod nasiljem partizanskega odreda v Gorjancih.

Vse podrobnosti njegove smrti niso znane. Nekatere podatke najdete drugem mestu.

Rajni je bil brat pokojnega g. Jožeta Kastelica in je imel novo mašo v juliju 1940. Bil je nastavljen kot kaplan v šent Jerneju. Bil je tudi sotrudnik Duh. življenja.

Doslej je znanih 17 imen duhovnikov ljubljanske škofije, ki so padli kot žrtev partizanov.

Traducción de
DARINKA ČEHOVIN

VIGESIMO CAPITULO

Al mediodía del día siguiente, mientras los soldados descansaban, Iztok, paseando tras las floridas acacias, trataba de ordenar sus pensamientos y puntualizar lo ocurrido durante la noche. Lo intranquilizaba enormemente la visita secreta de Teodora, su bondad al nombrarlo magister pedum; todo, todo, la noche, los relámpagos, la emperatriz... toda una fábula extraña. ¿Era posible que Teodora, la emperatriz bárbara, lo amara? ¿La esposa del Emperador era una mujer pérfida? Y sin embargo... Epafrodit lo afirmaba y así lo atestiguaban sus besos. A pesar de todo, sus palabras expresaron otros sentimientos: temía y sospechaba que las visitas de Irene pudieran ser las entrevistas de una mujer voluptuosa. De allí que permitiera que el bárbaro la besara y abrazara; por eso eligió una noche oscura, para averiguar si Irene iba guiada por el deseo de llevarle la buena nueva o por un amor insensato. Pero, ¿cómo lo supo? ¿Cómo? También lo sabía Epafrodit, cierto... cada hierbecilla y cada piedrita del camino sentían y escuchaban en Bizancio. Si lo que aseguraba Epafrodit era verídico, estaría perdido él, perdida Irene. En ese momento, todavía podría salvarse, al anoecer iría a hablar con el griego para relatárselo todo. ¿Y qué le aconsejaría éste? "Huye", diría. ¿Huir sin Irene? ¿Dejarla en las garras del azor? Si Teodora la pensaba dañar, él la debía salvar, aún a costa de su propia vida, o por lo menos, vengarla terriblemente. Si huía, Irene quedaba sola, y no podría soportar la vergüenza con que la cubriría la corte, al enterarse que estaba enamorada de él. Los hilos de esa red lo ciñeron de tal modo, que ya no vio el sendero; lo circundaba la intrincada maraña de una selva; la noche se cernía sobre él; no tenía ni la menor noción de lo que acontecía a su alrededor. Caminaba resignado, con la cabeza gacha, mientras los demás soldados yacían sobre el pasto, dormitando a la sombra de los álamos. Brillaba el sol, la llovizna que cayera durante la mañana había refrescado el ambiente y disipado las nubes; de todo fluía la alegría de vivir; se abrían los capullos de las flores; los higos silvestres florecían; los guindos esparcían su nieve blanca. La juventud de Iztok bullía; el cielo límpido despejaba sus pensamientos tempestuosos; despertaban sus esperanzas, y con ellas la creencia en las palabras de Teodora. En su corazón latía un amor hermoso, todo optimismo, amor triunfante, que desconocía los obstáculos del porvenir. Agradeció su protección a Svetovit y rogó a Devana que tejiera con felicidad los hilos de su amor.

Sin quererlo, se acercó a un soldado anciano, un hoplita, que yacía acostado sobre la hierba, con un pesado escudo bajo la cabeza. Con los ojos muy abiertos, contemplaba las ramas del árbol que se alzaba sobre él, una vincha larga, roja, cruzaba su frente.

"¿En qué piensas, esloveno?" le inquirió Iztok.

El soldado se levantó respetuosamente, ante su centurión.

"¿Cómo viniste a servir al Imperio? ¿Cuál es tu tierra? ¿Eres de ascendencia anta o eslovena?"

"Soy de ascendencia eslovena. Combatí con los hijos de Svarun, de este lado del Danubio, contra Bizancio. ¡Oh!

¡Eran halcones los jóvenes hijos de Svarun que cayeron! Y yo sirvo a Bizancio. ¡Oh, dioses!"

"¿Sientes nostalgia?"

"Tanta, que volvería inmediatamente a mi tierra, si pudiera."

"¿Qué opinan los demás eslovenos de mi centuria? ¿Recuerdan alguna vez a su patria?"

"Señor, no debo hablar. ¡Podría convertirme en un acusador, un delator!"

"¡No serás ni una ni otra cosa! ¡Habla! Ante tí no está el centurión, contigo habla un esloveno, hermano."

"Señor, tu bondad no tiene límites: Hablaré. Estamos ahorrando para reunir dinero y huir a casa. Hemos caminado por Africa. ¡Eh!, allí sí que hacía calor; ahora corren rumores de que iremos en guerra contra Italia. A nosotros no nos atrae ésto sino los libres bosques de encina donde habitan los nuestros. Ya tenemos bastantes cicatrices y estamos hartos de guerra."

"¿Y si Iztok también fuera con vosotros?"

El soldado se arrodilló y abrazó las rodillas del centurión.

"Señor, si tú lo ordenas, nos alzamos en seguida! ¡Por tí atacaremos la legión, sólo dílo! ¡Por tí pereceremos si quieres!"

"¡Cálmate! ¡Jura por los dioses que callarás!"

"¡Lo juro por el hogar de mi padre, que fué un patriarca!"

"Ponte de acuerdo con tus compañeros. Cuantos más reúnas, tanto mejor. Iztok conseguirá el dinero. Cuando recibas mi aviso — tal vez pronto, tal vez dentro de mucho — nos lanzaremos a través del Hema."

"¿Señor, toda la centuria irá contigo?"

"¡Recuerda tu juramento y calla!"

Iztok se volvió rápidamente, pues en esos mismos momentos, las trompas dieron la señal de volver al cuartel. El magister equitum había sido llamado al palacio imperial.

Como ésto ya había sucedido varias veces, ni los soldados ni Iztok se extrañaron. De buen humor por la ausencia de Azbad, caminaban canturreando por la plaza de armas.

A la tarde, temprano, aún antes del regreso de Iztok, llegó a la casa de Epafrodit el eunuco Spiridión. En la puerta, preguntó por el centurión y entregó a Numida una carta para él. Luego, preguntó por el griego, deseaba hablar con él. Epafrodit lo recibió inmediatamente, pues presintió noticias importantes.

El eunuco se inclinó hasta el suelo y comunicó diligentemente:

"Señor, no me atreví a escribirte, no me atreví! Estoy jugando mi cabeza, pero el mensaje es importante y por eso vine personalmente."

"Levántate y habla!"

La mirada del eunuco se paseaba relampagueante por sobre las preciosas riquezas de la habitación de Epafrodit. Sus ojos comían la platería. No pudo dominarse y manifestó:

"¿Qué vaso precioso! La emperatriz no tiene uno semejante."

"¡Pequeñeces! ¡Habla, Spiridión!"

"No es pequeñez, perdona tu serenidad a este siervo atrevido, pero conozco los objetos preciosos. Anoche, la emperatriz visitó al centurión Iztok. Hoy los relámpagos cruzan sus ojos, sus labios están apretados y sus mejillas pálidas. Me ordenó observar a Irene, la hermosa cortesana — es divinamente bella, señor, — y ver cuándo envíe un pliego a tu casa. Hoy mismo lo envié, tuve que sacárselo astutamente al sirviente y entregárselo a la emperatriz. Pero lo devolví, está como inviolado y ahora se lo entregué a Numida. Mientras hablo contigo, el magister equitum, Azbad, discute con la gran Emperatriz. Por servir a tu poderoso disco, este servidor terminó su mensaje en peligro de muerte."

Epafrodit permaneció inmóvil, apoyado sobre una silla

de madera india; ni la más pequeña fibra de su cara se movió, era como si escuchara una carta comercial, leída por un silenciario. Cuando el eunuco terminó, el griego extendió su mano hacia un cofre verde y recogió unos puñados de oros amarillos que por dos veces se los arrojó a Spiridión.

Cada vez, el eunuco besó su mano y luego se retiró rápidamente de la villa.

Epafrudit se levantó, fué hasta el centro de la habitación, apoyó un dedo sobre la frente y se puso a meditar.

“¡Nunca habría creído que llegaría tan lejos! Siempre está preparada para ir a la casa pública. La comedia se enreda — ¡espera, Teodora, en ella, el “deus ex machina” será yo!”

Aunque hacía calor, atravesó el peristilo y se internó en el jardín. Dió varias órdenes a la servidumbre, que se asombró de ver al comerciante en el jardín, bajo los ardientes rayos del sol. Fué al bosquecillo de pinos y caminó pensativo de uno a otro lado.

En esto, llegó Iztok. Lo llamó. En su cara brillaba una sonrisa tal como Iztok todavía no conocía. Alegría y malquerencia, astucia y un inenarrable encanto emanaba de él.

“¡Vaya! Iztok, ¿qué tal es acariciar a la emperatriz? ¡Te felicito por tu novia, por todos los diablos!”

Iztok se asombró al oír estas palabras.

“¡Señor, tu eres omnisciente!”

“Bizancio es omnisciente, no yo. ¡Contesta!”

“Vino la pérfida, la maldita, en lugar de Irene.”

“¿Y tú te solazaste?”

“¡La maldije!”

“¡Demasiada osadía, hijito! Tu cabeza no vale ni siquiera melones podridos. ¡Te la perdiste!”

“¡No la perdí, señor! La emperatriz sólo nos puso a prueba a Irene y a mí. Me nombró magister peditum.”

“¡Ni aunque Platon fuera mi padre no podría deshacer este nudo! Cuéntame los detalles. Sentémonos... Espera, ¿tienes la carta de Irene contigo?”

“¡Señor, tú eres omnisciente!”

“Lo dijiste por segunda vez. ¡Lástima de tiempo! ¡Cuenta!”

“Me la entregó Numida.”

“¡La leeremos después! Ahora empieza a relatar.”

Iztok lo narró todo. Epafrudit no decía ni una palabra. Teclateaba con los dedos sobre la frente y miraba la arena.

“¡Ahora lee la carta!”

¡Buen Iztok, valiente centurión!

Esta noche iré a verte con Cirila, para hablar de Cristo. Tu corazón es noble y por eso estoy segura de que se abrirá a la verdad. Hasta ahora no se ha divulgado nada acerca de nuestra secreta alianza. ¡La paz del Señor sea contigo!

Irene.

“Angel entre satanes.” Murmuró Epafrudit a través de sus apretados labios.

“¿Recibirás a Irene, centurión?”

“¿Si la recibiré? ¡Daría mi vida por estar un segundo a su lado!”

“¡Recíbela, entonces! Pero no dejes de preparar a diez fuertes esclavos, armados con puñales. A veces, Epafrudit tiene presentimientos provechosos.”

Iztok lo interrogó con la mirada.

Epafrudit se alejó hacia la casa. Por el camino, murmuraba a media voz:

“Serás magister peditum, ¡claro! ¡Pastorcito! Crees que Teodora es tu madre. Si le has arrojado un pedazo de carne, la hiena no te arrebata las ovejas. ¿Para qué fué Azbad a verla? ¿Para qué? ¡Siervos! Esta será una noche interesante, no dormiré. Asomado a la ventana, viviré los acontecimientos que según parece se van a tejer sobre el mar. Si ella no habría temido al fracaso, Iztok ya habría desaparecido. Pero

“Y mira, este Dios fué sacrificado por nosotros”
Teodora es precavida, ¡víbora!”

En ese momento se encontró con Melchor. Ordenó alistar al más veloz velero, para zarpar en cualquier momento.

“Todavía no sopla el viento, pero puede ser que también yo necesite guarecerme de él. ¡En Bizancio nunca se está seguro si se tiene algunos sacos de oro!”

*

El cielo de medianoche estaba sembrado de estrellas. Millones de pequeñas lucecitas se mecían sobre las olas. Las últimas barcas de los paseantes se internaron en el puerto, el mar se cubrió de calma.

Entonces partió del jardín de Epafrudit una grácil barca, y se mecía sobre las olas. Tras ella se internaron en el mar desde el bosquecillo de olivos, dos barcos más grandes, que siguieron de lejos, como inquietas sombras, a la pequeña embarcación.

“¡Mira, Iztok, cuan grande y poderoso es Dios, pues dispuso este hermoso cielo sobre nosotros!”

“¡Grande y poderoso, Irene! ¡Y todavía más grande por haberme entregado a tí!”

“Y mira, este Dios fué crucificado por nosotros, por tí y por mí. ¡Cuánto amor!”

“¡Si, es cierto lo que dices, que tu amor viene de él, entonces elevo y elevaré a él mis oraciones, todos los días, para agradecerle tu amor!”

“Cree, Iztok, cree a la verdad y también tu corazón se llenará de su amor.”

“Irene, creo, creo en tí, porque en tus ojos no hay falsedad.”

Las brisas soplaban suavemente en el aire. La cabeza de Irene se apoyó sobre el pecho de Iztok, los labios callaron, un cielo dorado se inclinaba sobre ellos, las estrellas centelleantes cubrían el barquito con besos de luz. Sus almas sentían que se reunían en un sólo rayo ardiente, que separándose de la tierra, del polvo, se desleía como un mar sobre las alas del viento y se elevaba siempre más, siempre más, hacia las nubes. Desapareció el tiempo, desapareció el mundo, bebían los dos en la clara fuente de un amor silencioso y sincero.

Inesperadamente, se oyó un grito terrible y se agitaron las olas. El barquichuelo se estremeció y se ladeó.

Iztok se levantó de un salto. Su barco no tenía ya remero, en medio del mar luchaba contra la muerte. Dos garfios de hierro se clavaron en la embarcación y la arrastraron hacia otro bote, del cual salieron algunos enmascarados que extendieron sus manos hacia Irene.

“Iztok!”, gritó Irene quejumbrosamente; la servidora Cirila, que la acompañaba, rompió a llorar y las dos perdieron el equilibrio y cayeron temblorosas en la barca todavía estremecida. No fué necesario el llamado a Iztok; cuando lo sorprendieron los asaltantes, cuando se irguió como un roble

OPAZOVALEC

ČESTITAMO

naši sotrudnici gospodični VANDI ČEHOVINOV, ki je z odličnim uspehom dokončala profesorske študije dne 16. nov. Poleg časti, da je med najboljšimi po učnem uspehu, ji gre priznanje, da je vsem vedno prikazala svoj slovenski obraz, za kar je bila še bolj spoštovana. Sedaj je ona najmlajša profesorica v Buenos Airesu. Ima šele 19 let.

Uredništvo D. Ž. ji izreka iskrene čestitke in ji želi lep uspeh na življenjskem potu.

NEKATERA ŽALOSTNA DEJSTVA

Naj navedemo nekoliko podatkov iz delovanja slovenskih partizanov, ne z namenom, da kompromitiramo vse njihovo delo, ker mu dajemo priznanje v kolikor je patrijotično, a ga moramo obsojati v kolikor so dobili v njem vodilno besedo nevredni ljudje, ki delajo proti slovenskim koristim.

Pred letom so se začele osnavljati po Sloveniji "bele garde". Tisti čas namreč so bili naši ljudje brez brambe izpostavljeni vsakemu nasilju. Vpričo zmede in negotovosti pred razbojniki so se morali sami organizirati, proti raznim skupinam med katerimi so bile prave razbojniške tolpe, čeprav so si nadeli ime "patriotov" in so tu pa tam res napadli kakega Italijana in vrgli kako bombo, a brez smotne akcije. Živež so ti ljudje seveda ropali, kjer so ga zavohali.

V tem položaju se je v vsaki vasi dogovorno uredila obramba. Zaprošili so za nekaj brambenega opožja, ki ga so jim seveda zasedne oblasti rade dale, veselče se ogabnega bratomornega boja, ki bo iz tega prišel. Toda kmetom prav res ni ostalo nič drugega, kakor braniti svoje življenje in svojo last; posledica tega so bili zares oboroženi spopadi, kadar so partizani vdrli v vas, da odpeljejo ljudem živež in živino.

Če se sedaj trdi, da "sodelujejo s sovražniki" tisti kateri so dvignili puške v silobranu, je to pač krivičen očitek. Med tem je pa postajalo vse bolj vidno nasprotje med partizani in Mihajlovičem, kar je pognalo mnogo slovenskih fantov in mož v vrste Mihajlovičeve in tako sta v vsakem gozdnem predelu kmalu obsto-

jali dve skupini, ki sta pogosto prišli do medsebojnih spopadov.

Vidimo torej, da je položaj čudno zapleten in ne dvomimo, da je med enimi in drugimi občudovanja vrednih junakov in idealistov; a kar je narod peljalo v nesrečo so bili zločinci, kateri so se delali junake in med tem pobijali najboljše sinove slovenskega naroda in narod poganjali v obup.

Naj navedemo nekatera imena žrtev iz Dolenjske v ŠENT JERNEJU: Kastelic Vinko, kaplan; bratje Romer Franc, Jože in Ivan; Pavlinč, cestar; Žnidaršič Ivan; Luzar Jože; Krhlin Janez; Guštin I.; Šetina, obč. tajnik; Nečer, student; Frankovič Janez; Superina I.; Makovec, slikar; Zajec, učitelj v Čadraših. Znana so tudi imena več žensk, med njimi Zagorc, mati in hči, trafikantinja, župana Brulca so imeli dva dni privezanega, sina Jožeta so pa tudi umorili.

Narod v takem položaju obupuje in zato pač išče vsak mogoč način, da si reši življenje.

Lokalni vodje partizanov v št. Jerneju sta učitelja Zamljen in Počkaj, komandanta pa Vale Maks in Pirkovič.

Dozdaj je bilo pustošenje partizanov v okolišu Novega mesta grozno. Pobili so: V št. Jernejski in Kostanjeviški župniji 46 po večini najboljših naših ljudi. V župniji Stopiče okrog 30, Šmihel 12, Toplice 2, Soteska: Pureber, preds. Zvezde Združ. delavcev in ena uradnica v Auerspergovem gradu; Pivk, Prečna: 9, št. Peter 3, Mirna peč 4, Bela cerkev: družina orožn. v pok. Furlana: oče, mati, 14 leten sin. Iz št. Petra, Prečne, Mirne Peči in Novega mesta je zadnje čase ubitih tudi več partizanov.

Popolnoma ali delno so pogorele vasi: Mačkovec, Trška gora, Brusnice, Smolenja vas, Mokro Polje, Gabrje, Pangerč grm, Jugorje, Dol. Straža in Vavta vas (dve hiši). Tudi v Beli krajini je požganih nekaj vasi. Ob progi je tam posekano vse drevje, tudi sadno, ki je letos obetalo bogato sadno letino. Tirtje je polomljeno. (To menda vse povzročeno po Lahih).

V žužemberški dekaniji so bili od partizanov v žužemberku zaprti: dekan Guidovc, bivši kurat kaznilnice v Begunjah Hafner, kaplan Janež, župnik Zupanc iz Šmihela in en štajerski duhovnik, ki so jih pa pozneje spustili.

V ESTANCIJO SAN JUAN

bomo pohteli 30. jan. Vsi zainteresirani se prijavite pravočasno, ker bodo sedeži numerirani. — V San Antonio letos ne pojdemo!

NA PRIMORSKEM

"Ko je slovenska partizanska vojska osvobodila največji del Primorja, je Osvobodilna fronta v teh krajih izrekla zedinjenje Primorja s Slovenijo. Izvoljen je bil Narodni svet, kateremu načeluje dr. Jože Vifan ml.; podpredsednik je France Bevk, tajnik pa dr. Alojzij Bebler. Red je vzpostavljen v vseh osvojenih krajih. Prebivalstvo je z navdušenjem pozdravilo prihod osvobodilne vojske in po vseh mestih in vaseh razobesilo zastave. Italijanski manjšini, katero zastopa Ferdinand Barea iz Tržiča, je obljubljena kulturna avtonomija in enakopravnost jezika. V Gorici so partizani dobili deset nepoškodovanih sovražnih letal, ki so že v službi naših letalcev. Prebivalstvo mobilizira vse sile proti nacijski vojski."

To je bilo v septembru. Kako je pa sedaj?

ŠTANJEL NA KRASU. 29. okt. so dobili ustreljenega blizu Rihemberka starnjanskega župnika ANTONA ŠATEJA. Po nemških poročilih je padel od partizanske krogle.

NEKAJ ZAPOZNELIH

STRAŽA-VAVTA VAS: 26. 7. 1942 so Italijani požgali mnogo hiš v vasi Straža in tudi nekaj v Vavti vasi.

NOVO MESTO: Dne 1. 8. 1942 so Italijani začeli izseljevati ljudi iz vseh hiš, ki se nahajajo v pasu širokem poldrug kilometra na obeh straneh železniške proge. Ob železnici grade bunkerje in kopljejo globoke jame v obrambne svrhe. Mnogo mož, žena in celo otrok so odpeljali v internacijo.

TEŽKA VODA PRI STOPIČAH: Italijani so odpeljali 30 moških neznano kam.

MIRNA PEČ: V Mirnopoški fari so Italijani požgali vasi šentjurje, Poljane in Hrustje, baje tudi Globočol.

TOMISELJ: Dne 25. 7. 1942. so Italijani ustrelili 12 ljudi, ki so jih partizani izvolili v vaški sovjet. Listo z imeni so partizani pri umiku pustili v občinski pisarni.

sobre la barca, se levantaron dos remos y amagaron sobre él. Su mano de hierro bien pronto abatió a los atacantes; en un segundo relampagueó un espadín en su mano. Como un uro se lanzó contra la embarcación de los salteadores. El mar se agitaba y tragaba los cadáveres, el agua salpicaba en el bote, alrededor de Iztok se cerro el gentío, del que se defendía con la diestra, que sembraba la muerte allí donde tocaba. Algunos salteadores desprendieron la embarcación de Irene del otro bote y trataron de huir con ella. En ese momento, Numida arribó con sus barcos. Los servidores saltaron de ellos y en un minuto fueron muertos los asaltantes. Numida mismo asió el remo y partió con la barca en la que yacía desmayada Irene.

Los demás fueron en ayuda de Iztok, que, aunque peleaba con la fuerza de un lobo, habría sido vencido si los atacantes habrían estado armados. Pero en esto nadie había pensado, pues les habían ordenado, únicamente, raptar a una débil mujer. Los barqueros atacaron con los remos, no tenían otra defensa.

Cuando chocaron los botes de los atacantes y de los servidores, se levantó y rugió el mar, unos quejidos más e Iztok quedó sólo en medio del barco, con el espadín en alto.

"¿Dónde está Irene?" fué su primer pregunta.

"Numida conduce su barca."

"¡Rápido hacia ella! Ustedes den vuelta el bote y hundanlo. Busquen, si alguien nada para salvarse. ¡Que muera!"

Velozmente navegó el bote y alcanzó a la embarcación pequeña. Medio desmayada, Irene murmuraba salmos. Cuando sintió a Iztok, se asió a su cuello y sollozó.

El centurión navegó rumbo al jardín. Allí, levantó en brazos a Irene y la llevó a su habitación. Acostada sobre un sofá, palida, parecía una flor de naranjo, a su lado permanecieron arrodillados Iztok y Cirila.

A esa hora, Azbad huía, arrastrándose por la costa, desde el lugar donde esperara a los salteadores; se golpeaba la frente con furia salvaje, pues había fracasado ante Teodora, que había dispuesto la agresión contra Irene: la paloma se había librado del azor.

ŽENINI — NEVESTI — DRUŽINE

Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHIŠTVA

ŠTEFAN LIPIČAR

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50.3036

SLOVENSKI MINISTER

v sedanji jugoslovanski vladi, v kateri imata veliko besedo Živkovič in Jeftič, je predstavnik Slovencev dr. JURE KOCE, doma iz Starega trga v Beli kranjini. L. 1935 je vstopil v narodno življenje z Jeftičem. Je sin naroda in razumeva in pozna potrebe naroda. Zato upamo, da bo iskreno zastopal slovenske interese.

Dr. Koce je odšel lani v maju v Italijo. Od tam si je znal najti pot v Švico, nato v Francijo in proti Španiji. V Pirenejih so ga ujeli, a je srečno ušel in slednjič prišel v London. Letos v februarju, tako da je njegova pot prava odisejada, Deloval je v skrivnih organizacijah, službeno pa je bil tajnik trgovske zbornice v Ljubljani do svojega odhoda.

DR. FRAN TOMINŠEK UMRL

V Ljubljani so 27. marca letos položili k zaslužnemu počitku enega najzaslužnejših delavcev dr. Frana Tomiškega. Pogreba se je udeležilo obilo ljudstva. Govorili so dr. Josip Pretnar, predsednik Slov. planinskega društva, nato prof. Tone Ravnik, v imenu Turistovskega kluba "Skale", končno pa njegov planinski tovariš in sodelavec odvetnik dr. Josip Oblak. Pokojni Fran Tomišek, ki je dočakal starost 75 let, je izredno veliko storil, da je povzdignil splošno zanimanje in ljubezen do naših planin.

NA PROGI SEVNICA - SENT JANŽ so bili tudi veliki boji. Četniki so pobili baje do 2000 nemških vojakov in porušili most čez Savo. Tudi v Zidanem mostu so bile prekinjene vse železniške zveze.

Rakek, Cerknica, Lož in Borovnica so tudi pozorišče bojnih dogodkov.

Domovina je sedaj v obupnem položaju. Prenagljeni četniki so pričakovali takojšnji vdor zaveznikov, ki ga pa le še ni. Niso poznali položaja, zato so pogrnali sebe in ves narod v strahotno nesrečo. Res so s tem nekoliko zbegali nemške račune, toda Hitlerjevi generali so dobro vedeli, da zavezniki še niso v položaju, da vdero v Slovenijo, zato niso zbrali na slovenskih tleh več kot nekaj tisoč mož za obrambo glavnih prometnih točk.

Trezno misleči slovenski možje so uvideli, da je treba bolj previdno. Kaj je pridobljeno z ubojem kakega Nemca! Če pa je posledica strahotno divjanje proti brezbrambnemu narodu, tako da ne bo nikogar, ki bi mogel dočakati čas srečnejše bodočnosti. Treba je torej očuvati narod, da ne propade v popolni bedi, v lakoti, nagoti in na morišču.

Možje, ki se zavedajo svoje odgovor-

nosti pred narodom in Bogom, skušajo rešiti narod in ne odobravajo breznačrtnega početja neodgovornih. To pa seveda ni prav nekaterim četnikom, ki razglajajo za "izdajavce" one ljudi, kateri so vresnici najbolj na delu za rešitev naroda. Saj zato sedaj najbolj gre, da se narod očuva, kajti mrtvemu narodu v grob, pač ne bo več mar svobode.

Tisti ljudje pa v svoji strastni borbi brez prevdanka posledic izzivajo maščevalne pohode in narod ženejo v še večjo nesrečo in bedo. Celó tako daleč so se drznili, da so postavili pred svoje sodišče 50 onih narodnih mož, kateri ne odobravajo vihrave prenapetosti. 17 od njih je bilo ustreljenih; med njimi ljubljanski policijski nadzornik Malovrh in menda tudi Marinček, bivši voditelj krščanskega socialnega delavstva.

Najbolj se je notranji položaj v Sloveniji zapletel, ko so Nemci ponudili "Slovenski protektorat". Nekateri možje so, v upanju da na ta način rešijo narod za bodočnost, pokazali nekaj volje za to ponudbo. Četniško vodstvo jih je pa obdolžilo, da so narodni izdajalci. Kdor je v tako igro šel iz sebičnih namenov, je res narodni izdajalec, toda tisti, kateri so na ta način menili rešiti narod pred vničanjem ravnaajo v narodov prid in so spoštovanja vredni možje, ki tvegajo na ta način sami svojo čast in življenje v rešitev naroda.

BIRČNA VAS: Dne 29. 7. 1942. je na progi med Rožnim dolom in Uršnimi seli eksplodirala mina. Zato so Italijani Birčno vas in Stransko vas zažgali, iz Radolce pa so odpeljali 35 moških. Tu ni skoraj nobenega moškega več. Na poljih nihče ne dela.

NEMCI SO "ANEKTIRALI" TUDI SLOVENSKE BANKE

V teku "racionalizacije" bančnih podjetij na "Koroškem" je odločil Kreditni Zavod (Kredit Anstalt-Bankverein), ki ima v rokah delež delnic Koroške Banke, da spoji svoje podružnice na Koroškem (Celovec in Beljak) s podjetji Koroške Banke in njene podružnice v Kranju.

Od 1. julija 1943 naprej bo Koroška Banka edino delniško bančno podjetje na "Koroškem" in bo imela podružnice v Celovcu, Beljaku, Kranju, Spittalu in Velvserbergu.

BELA KRAJINA

je v sedanjih dogodkih zelo aktivna. Poročila nam omenjajo pogosto Dugo Reso in Ogulin, oba kraja, ki sta nedaleč od Vinice. Kočevski gozdovi, Bela Krajina in Gorski Kotar so veliko skrivališče četnikov, med katerimi je velik del Belokranjcev.

30. JAN. imejte v računu vsi, kateri želite preživeti lep dan v prosti naravi. Ta dan bomo pomolali na estancijo San Juan, blizu La Plate. Vsi zainteresirani se prijavite pravočasno.

ŠE EN UJETNIK V SEV. AMERIKI

V taborišču Cam Carson v državi Colorado je med italijanskimi ujetniki tudi JOŽEF ŠTIH iz Sužida pri Kobaridu, ki je star 27 let in ima v Ameriki strica, kateremu se je javil. Ujet je bil v Afriki.

TUDI 25 LETNICA

Ko so bili že omajani temelji stare Austrije je posebno pomenben dogodek v toku onih usodnih mesecev bil upor avstrijske mornarice v Pulju (Pola). 70% moštva in vseh avstrijskih ladjah so bili Jugoslovani kateri so 28. okt. 1918. dali svojemu patriotizmu izraza z zborom, na katerem so izvolili v puljskem narodnem domu "Narodno Veče". Upor je izbruhnil na admiralski ladji "Viribus Unitis". S tem dogodkom je prestala oblast Austrije v Pulju in v Istri sploh.

KAKO JE U SLOVENIJI

Podrobna poročila so negotova. Glavni dogodki se razvijajo ves čas okrog južne dolenske in gorenjske železnice.

Okrog 20. oktobra je blizu postaje Skofje loke zletel v zrak del vojaškega vlakca. Žrtev je bilo 112 mrtvih in 20 ranjenih.

V ŽUMBERKU in v GORJANCIH imajo četniki močno postojanko. Proti Gorjancem so Nemci poslali celo divizijo s tanki. Prišlo je do bojev v katerih so četniki zgubili baje 2000 mrtvih in je bilo 500 ujetih. Nemci so tudi izgubili večje število tankov in precej mož.

SLOVENKE SE NE BOJIJO NAZIJEV

Neki nemški list je poročal, da so se v nedeljo 15. avgusta po Vrbskem jezeru od "Klagenfurta" do "Veldena" na Koroškem v izletnem čolnu vozile dekleta, ki so prepevale samo slovenske pesmi; na vsaki postaji so začele drugo pesem. List se pritožuje, da bi se moralo vodstvo izletnih čolnov pobrigati, da se kaj tako žaljivega nikdar več ne pripeti.

KDO JE TITO: Piše se Brozovič in je iz Hrvatskega Zagorja. Star je 53 let. 1914. je v Galiciji dezertiral in deloval potem v rdeči armadi. Vrnil se je in delal kot mehanik in je bil vodja komunističnega gibanja v tovarnah, koder je delal. Sedaj je vodja partizanov.

KROJAČNICA

Franc Melinc

Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844. Tel. 59-1356

JMETNO STAVBENO MIZARSTVO

KOVINSKA OKNA IN POLKNA

FRANC BANDELJ

Kovinska vrata, balkoni, izložbena okna, kovinske stopnice, ograje, vsa kovrsta kovinska dela.

AV. DE LOS INCAS 5021
Telef. 51-5184.

FRANC KLAJNŠEK

v mestu Bs. Aires prvi slovenski konstruktor s firmo. Izdeluje načrte in proračune za hiše in vse druge stavbe, vodi vsa zidarska in stavbarska dela, in daje firmo.

Av. FRANCISCO BEIRO 5327-31
Bs. Aires. — U. T. 50-0277.
Villa Devoto

VSA STAVBENA DELA

Dovodne in odvodne inštalacije izvršuje

Luis Daneu

PERU 832 U. T. 34 - 3405

TIENDA "LA PALMA"

Vse potrebno za perilo in razne potrebščine za moške, ženske in otroke!

Ne bo Vam žal, če se oglasite.

JOSIP BOŽIČ

GÜIFRA 1462 PINEYRO

HOTEL IN RESTAVRACIJA

"PACIFICO"

ANTON BOJANOVIČ

CHARCAS 767-9 Telef. 31-8788.
Blizu Retira! V centru mesta!

MATAJEV MATIJA

VESELA NOVELA
najodličnejšega slovenskega humorista.

I.

Ponigliavi Andraž.

"Anka, ali ste sami?" je jasnega junijskega popoldne oprezno vprašal mršavi, bradati berač Andraž Hudopisk ob odprtih vratih edine gostilniške sobe nad samotnim malodolskim mlinom, ki je klopotal sredi bajnokrasne, ozke doline na Gorenjskem.

Majhen, grd, debeloglav, toponos, je bil možek jako podoben največjemu grškemu modrišanu; hodil je bos, odet v ogoljeno obleko: vse kakor Sokrat. Le tako moder ni bil, tako zmeren in pa tako lepo trezen, niti ni živel ob kiasičnih smokvah in sardinah kakor svoje dni Sokrat, temveč razuzdano je hrepenel po modernih klobasah in žganju.

Ogovorjeno dekle ga ni slišalo; mirno je šivalo pri oknu. Rahla sapa je prijeto pihljala skozi napol zakrito okno z zelenimi okvirji, dvigala pisano zagrnjalce, dovajala vonjavo obvodnega vrbovja in mahovja, majala perseca rožmarinova in žarne glavice klinčkov na podoknaju in se poigravala s temnorjavimi kodri ob očelju mlinarjeve hčerke. Žolt maček, ki je poleg Ankinoga stola predel velemodne misli, se je zdramil, se zbal sumnega malharja in se previdno umaknil pod mizo.

Andraž Hudopisk je snel svoj velikanški, že hudo odrgnjeni slamniki in si potegnul z rokavom preko potnega čela. Potje pa je stopil s svojima golima opršenima nogama počasoma bliže, si poveznul slamniki zopet na glavo in potrkal s palico-robotico na tla, ki so se lahko potresala nad mlinskimi kamni.

Anka se je zganila. Naglo je povzdignila poredni, sveži obrazek, spustila šivanje v naročaj in gorjačarju šegavo zažugala z rumenim naprstnikom.

"O — tihotapec!" se mu je nasmehnila. "Kako ste me pa prestrašili! Odkle ste pa že tukaj? Odkod ste se pa vzeli tako naenkrat? Iz tal?"

"Kolesa ropotajo spodaj in jaz sem bos, zato me niste slišali", je zagolčal prospak.

"Imate kaj zame?" je vprašala živahno in potegnila goste obrvi zvedavo kvišku.

"Hm, hm!" se je odhrkaval Andraž Hudopisk. Malomarno je pogledal okoli sebe in si gladil sero brado.

"No, ali bo kaj?" je vzkliknila deklica nestrpljivo in iztegnila desnico proti njemu. "Kar sem dajte! Le hitro! Zdaj ni nikogar tu gori. Oča so spodaj v mlinu, mati in brata pa na polju."

"Oh, danes ni nič, Anka!" je zahripal berač in jo lokavo gledal z mežikavimi sivkljatimi očmi. "Lejte, še meni je žal! Zastonj sem krevsal tako daleč iz Zaplane semkaj v Mali Dol."

Neprijetno dirnjena, je uprla svoje črnorjave oči vanj. Prej tako hudomušni obraz ji je temnel in med obrvima se ji je pojavilo dvoje mrakotnih gubic. Pričakovala je bila, da ji Andraž danes, v v terek, prinese pisemce njenega fanta, Devetakovega Pavleta iz zaplanske vasi.

V svesti si velikanske važnosti in nevenljivih zaslug tajnega ljubavnega sla, je Hudopisk možko in široko stal pred dekletom. Svoj prekanjeni, ogoreli obraz je kremžil v sočutne gube, pokašljeval kakor v tolažbo in ponigliavo motril njeno ljubko zardela lica. Ona pa je povesila glavico in žalostno gledala predse na solnčno liso, ki jo je zdajnjazakri-

la senca plapolajočega zastirala.

"Oh, vendar no, najlepša ste med dekleti devetih fara todle naokoli po Gorenjskem, pa imate takega mlačnega fanta!" je zamoderoval Andraž. "Vse premalo se meni ta hentani Pavle za vas. To ga kazi! Jaz sem bil vse bolj goreč in siten, jaz, Andraž Hudopisk, ko sem bil zaijubljen! Pa res — ne zabavljam rad — ali..."

Anka ga je pogledala nejevoljno in si dela kazalec na rdeče ustne.

"E, ne čenčajte mi vendar tako!" se je gnevala. "Že ni mogel! Ali mislite, da utegne vsak tako kakor vi?"

"I, ne bodite no tako hudji!" jo je dražil Andraž. "Nič ne marajte, ampak vaš Pavle..."

Mladenki so se obrvi zblížale ože in kljubovalno se ji je vzdignila spodnja ustnica. Še bolj se ji je omračil obraz in iz te hudourne teme je pretlala bliskavica dvoje togotnih oči. Jezno nabrane ustne so se otvorile — toda preden se je iz njih usula viharna ploha, je pretkanji berač prislonil palico k zidu, naglo segel v svojo zakrpano kamižolo in privlekel iz globokega, na videz brezdanjega žepa pismo, obilo okrašeno s strastnimi črnimi cejaki, najboljšimi znamenji prekipevajoče vroče ljubezni.

In mahoma se je izvedrilo slabo vreme na Ankinem obličju. Izginile so grozeče kotanjice na dnu čela in iz veselih, jasnih oči se je sladko posmejalo solnce srečne ljubezni. Poredni Andraž pa se je tiho muzal in si mencial nogo ob nogo.

"Hudobni pavliha!" se je hudovala, hlastnila po pismu in ga nemudoma shranila. "Kaj me tako dražite? Ujezili bi me bili radi, kajne? O — le čakajte, le, Andraž! Zdaj pa vi ne dobite nič! Nič!"

Grdo seje skisnil rjavji obraz Hudopiskov.

"Hm, prav ponižno pričakujem, da mi ne odtegnete plačila," je prosil. Odkril se je zopet, si otiral znojno čelo in sedel k mizi na klop.

"Nič!" se je kujalo dekle in odločno stisnilo ustne.

"Ali nisem krevsal v najhujši vročini?" je hvalil berač svojo požrtvovalnost. Bridko je vzdihnil in ril s pegavo roko po razkuštranih laseh in po predivasti bradi.

"In tako težko ste prenašali velikanski tvor!" mu je nagajala Anka. "Haha! Prej ste se smejali vi meni, zdaj se pa jaz vam. Hahaha!"

"Ali nisem trpel hude žeje medpotoma?" je poudarjal Andraž. "Ali se nisem cvrl na solneu kakor oevirek na ognjišču? Poglejte me vsaj, kako sem siromak shujšal! In ves moker sem kakor juža! Pa upehan sem tudi in slabo mi je, da komaj še malo gledam iz kože! In žeja me tare, žeja!"

"Aha, žeja, žeja!" se mu je rogala Anka. "No, saj vode imamo dosti, hvala Bogu!"

"Vode pa ne, vode pa nikar!" se je prestrašil in hudo se mu je mudilo z besedami.

"I, zakaj neki ne, ako ste žejni! Voda je najboljša pijača."

"Ojej, kaj pa veste vi, ki ste učakali komaj tisoč tednov!" je ugovarjal Andraž. "Vode pa zdaj že ne! Prehladil bi se takle, ves vroč, in še pljučnico bi iztaknil povrhu! Umrj bi, zdaj, ob najlepšem vremenu, ko je tako prijetno na svetu! Ojej, to bi bilo pa vendar malo prežalostno! In kdo bi pa potem pisma prenašal vam in vašemu Pavletu, če Vidite! — Malo brinovčka se res ne bi branil, brinovčka! Vode se pa bojim po pravici, voda in noč imata svojo moč!"

Anka je vstala, stopila k omarici in

odložila šivanje. Hudopisk je zadovoljno opažal uspeh svojih ganljivih prošenj in zaljubljeno gledal veliko zelenkasto steklenico v njenih rokah. Odmašila je previdno, mu nalila merico in jo postavila predenj.

"Nimamo več brinovca, natočila sem vam slivovke."

"Nič za to", se je prijazno namuzal Andraž. "Brinovec in slivovka sta si kakor brat in sestra. Samo dobra morata biti! Tale je dobra. Ta bo Lepo diši. Lepše kakor vsaka vijolica. Hvala lepa!"

Hudopisk ni dolgo vohal in gledal pijače pred sabo. Blaženo je zamežal in zdajci izpil na dušek.

"Ojej, ali sem jo že!" se je prestrašil. Obliznil si je debelo spodnjo ustno, zamlaskal z jezikom in se čudil: "Toliko, da sem jo pokusil! Presneto imate skopo merico, no!"

Anka je stopila v kot k drugemu oknu, odprla pisno in jela pozorno brati korenjaške črke, ki so veselo silile navzgor, v nebesa. Obrnila se je v stran, da naga-jivi Andraž ne bi videl njenega obraza, ki se ji je beroči smejal kar sam.

Hudopisk je potegnul vihrajoče zagrnjalo na obodnih k sten in gledal skozi okno doli na cesto in na potok, pa ne dolgo. Zazehal je in se zaspano oziral po hramu. Pregledal je vse podobe svetnikov na zidu in vse pohištvo, naposled pa se mu je zapel pogled na omari.

"Oh, ljuba Anka, en frakeljček bi ga še!" je zastokal in prav mило pogledal izpod košatih obrvi. Mlinarjeva hči, še vedno zamaknjena v pismo svojega Pavla, pa je mirno stala ob oknu.

"Odkar mlinarijo vaš oča, stari Zagorjan, in odkar krčmarijo tukaj, ne pomnim take žeje!" je tarnal in vrtel prazno merico med krivimi prsti. "Čudno! — Oh, tako sem neboljen danes!"

"Saj ste ga že dosti!" ga je zavračala, toda poznalo se ji je na glasu, da njen upor ni preresen. "Nikar ne prodajate sitnosti!"

Andraž je nepotrpežljivo zmajal z glavico, se bridko nakremžil in godrnjal: "Saj vas ne prosim vbogajme, primaruha! Saj sem zaslužil!"

Anka se je obrnila in pogledala izza lista.

"Veste kaj — štejeva duše!" je predlagal.

"No pa!" je prikimala in spravila pismo s srečnim nasmehom. Devetakov Pavel ji je pisal, da jo pride še ta teden snubit s svojim očetom.

Nadiežni Hudopisk je hitro sklonil svojo debelo glavo in prijemal za gumbe na zakrpani suknji, koder so se šopirile pisane zaplate kakor raznobarni deli na velikem zemljevidu Zedinjenih držav.

"Bo — ne bo — bo..."

"Ne bo!" se mu je zasmejala deklica, prihajaje bliže. "Ne bo, haha! Štiri duše imate, štiri!"

"Bo, bo!" se je veselil in hkrati utrgal spodnji gumb. "Le pogledjte, samo troje jih imam! Tale duša je visela samo še na eni nitiki. Ta ne šteje nič!"

Zadovoljno je grolal in molil prazno posodico preko mize.

"No, naj pa bo!" je privolila deklica in mu šla natakati. "Pa le polovico, nič več!"

"Hvala lepa! Na vaše zdravje! Bom pa še pisma prenašal, vam in Devetakovemu, v najhujši vročini ali pa tudi v najhujšem mrazu!"

"Saj menda ne bo treba dolgo, Andraž!"

"Tem bolje. Bomo pa svatovali in se dobro imeli, juhu!"

(Nadaljevanje)

Krščanska socijalna načela

DELU ČAST!

Tiste, ki nimajo premoženja, cerkev temeljito poučuje, da jim uboštvo po božji sodbi ni v nečast, in da se jim ni treba sramovati, da si z delom pridobivajo svoj živež. In to je z resnico in dejanjem potrdil Kristus Gospod, ki je za blagor ljudi "ubog postal, ko je bil bogat". In čeprav je bil Sin božji in Bog sam je vendar hotel veljati in smatran biti za tesarjevega sinu, in se tudi ni branil velik del svojega življenja preživeti v obrtniškem delu. "Ali ni to tesar, sin Marijin?" Kateri opazujejo božjo modrost tega zgleada, bodo lažje razumeli, da sta pravo dostojanstvo in odličnost človeka odvisna od npravnosti, to je od čednosti. Yednost pa je skupna dedščina ljudi in enako dosegljiva najnižjim in najvišjim, bogatinom in proletarcem. Nič drugega ne bo doseglo plačila večne blaženosti, kakor čednost in zaslužnje. Da, zdi se celo, da je dobrohotnost Boga samega bolj naklonjena bednim, blagor namreč kliče Jezus Kristus nad uboge, zelo ljubeznivo vabi k sebi katerekoli so utrjeni in žalostni, da bi jih tolažil, s posebno ljubeznijo objema najnižje in tiste, ki jih muči krivica. Spoznanje teh okoliščin lahko zatara prevzetnega duha premožnih, in ga dvigne tistim, ki jim je vsled bede upadel. Tako se manjša razlika, po kateri teži napuh, in ne bo težko doseči, da si naziranj obeh razredov prijateljsko podasta desnici in se zedinita.

V tem in naslednjih odstavkih poudarja papež, kako je cerkev uprav s svojo moralno silo lečila najhujše socialne rane v človeštvu. Ona je vrnila delu ono čast, ki mu pristojna, ker prej je delo bilo sramota. Ona je prva poudarjala enakost vseh ljudi pred Bogom. Ona je s svojim naukom poudarjala pravo vrednost in pravi cilj materialnega premoženja, in ona je vedno skrbela tudi za tiste, ki jih je delanezmožnost spravila v bedo in pomanjkanje.

Delu čast! Težko si je dandanes predstavljati, kako ogromno delo je izvršila katoliška cerkev s tem, da je uspostavilo gornje geslo. Najstarejša knjiga sveta, sveto pismo pripoveduje, da je delo, ki bi imelo biti človeku v veselje in zabavo, po grehu prvih staršev postalo težak jarem. "Prokleta bodi zemlja v tvojem delu, v trudu se boš od nje živil vse dni svojega življenja." In zdi se, da je vesoljno človeštvo čutilo to prokletstvo, zato vsepovsodi najdemo veliko zaničevanje dela. To zaničevanje dela odseva tudi v največjih mislecih paganskega sveta. Sokrat, govoreč o ljudskih množicah iste imenuje nevedni kup čevljarjev, tesarjev, kmetov in trgovcev. Plemenitemu Piatonu delavec ni drugega kot človek s pomanjkljivim razumom, ki svojo moč prodaja za plačilo. Po njegovih stopinjah hodi Aristotel, ki pravi, da se delo in izobrazba prav tako izključujeta kakor delo in čednost. Dvojne vrste orodje pozna, takega, ki ima dušo in takega, ki je nima. K tisti vrsti orodja, ki ima dušo, prišteva sužnja. In Rimljani niso prav nič drugače mislili, kakor njihovi

PARTIZANI IN ČETNIKI

Kot poročevalci smo dolžni obvestiti našo javnost o tem, kar se doma dogaja, v kolikor nam je mogoče to poznati.

Iz splošnih poročil zvemo, da se doma pogosto dogaja, da pride do medsebojnih spopadov med "partizani", katerim je vojaški vodja Tito (menda neki Brozovič, zagrebški kovač, soudeležen v španski revoluciji in izvežban v četnikovanju in v komunističnem delovanju v Moskvi, ki je bil iz Rusije poslan, da dvigne partizanstvo. Ali je bila njemu naročena tudi socijalna komunistična revolucija ali pa deluje v tem smislu le na svojo pest, o tem ne vemo).

Politični vodja partizanstva je Ribar,

grški učeni. Edino delo, ki je našlo milost v njihovih očeh je bilo poljedelstvo, seveda ne v današnjem smislu besede, kajti zvrševali so ga potom nešteti suženjskih trum.

To zaničevanje dela je rodilo stan, pri katerega samem imenu človeku zastane kri, stan sužnjev. Ni tu prostora, da bi opisoval žalostno usodo sužnja, izrek novejšega pisatelja pove: "Teško bi mogla delati krivico človeška domišljija, če bi navezala na usodo sužnjev vse strašno in nečloveško, kar si običajno moremo predstavljati." In to, kar je povzročalo vedno novo porast tega nesrečnega stanu ni bilo nič drugega kot zaničevanje dela. Kjerkoli je bilo treba opraviti kako delo, tam je bil povsod suženj na razpolago.

Ne da se tajiti, da jez delom združen velik napor in trud, tudi dandanes. Tudi dandanes je delo težko in delo je glavno geslo današnjih dni, saj živimo v stoletju dela. Toda pogledjmo ali ni morda na delu poleg prokletstva, ki je v tem, da je težko, tudi blagoslov. Kako sodi o delu katoliška cerkev? Tako, kakor je sodil Kristus. On sam je izvrševal telesno delo do svojega tridesetega leta. S tem je delo posvetil, ga oprostil predsodkov paganskega sveta in s tem porušil glavni temelj suženjstva. "Sin človekov" pravi On sam o sebi, "ni prišel, da bi se mu streglo, ampak, da bi on stregel." Zato ga mnogi radi prištevajo med proletarce in socialiste, čeprav za druge njegove nauke, nimajo umevanja. Jasno je Kristus poudaril ceno delu rekoč: "Delavec je vreden svojega plačila." In njegov učenec sv. apostol Pavel čisto v njegovem duhu proglašja splošno dolžnost dela: "Kdor noče delati, naj tudi ne je." Napačna je misel, češ, da katoliška cerkev delo ponižuje, ker ga izvaja od greha. Nasprotno je res. Delo je bilo tu pred grehom, ustvarjeno obenem s človekom. Človek naj bi z delom vzgajal sam sebe. Res pa je, da je grenkost in težava dela posledica greha, kakor je posledica greha trpljenje človeka na zemlji in njegova smrt.

Delati je človeku dolžnost in ta dolžnost veže vsakega, ki more delati. Delo je s trudom zvezana delavnost človeka, ki ima npravni namen proizvajati ali ohraniti za posameznika ali za družbo koristne duhovne ali stvarne dobrine. Dokler more, je dolžan delati sleherni človek, kajti jasno je, da je zato prejel dušvne in telesne sile od Boga, da jih uporablja. To jasno potrjuje prilika Gospodova o talentih (Mt. 25, 15), ko je dal gospodar po pravici vreči nepridnega hlapca v skrajno temo, zato, ker je svoj talent zakopal. Talenti, ki jih je vsak človek nekaj prejel, so njegove duševne in telesne zmožnosti.

Polg tega ima človek, dokler živi, tudi razne duševne in telesne potrebe, katerim mora zadostiti. Delo vsakega je zahteva pravičnosti. Pravici, ki jo ima človek, da dobrine použiva, odgovarja dolžnost dobrine proizvajati, v kolikor mu je to mogoče. Povsem naravno iz te splošne dolžnosti dela sledi tudi krivičnost brezdelnih dohodkov.

(Nadaljevanje)

znan mnogim rojakom, ker je Tržačan.

Že eno leto je znano globljim opazovalcem, da je v četniškem delovanju nekaj narobe. Toda vsi uvidevni naši možje so skušali na zunaj prikriti ta razpor, na znotraj ga pa ublažiti in se je že ponovno posrečilo doseči začasno spravo.

Slednjič je prišlo res v javnost in je vse jugoslovansko osvobodilno gibanje spravilo v čudno luč.

Prvi glasen pojav je bil uboj dr. Natlačena, kateremu je sledila cela vrsta ubojev najboljših slovenskih mož. Znano je da je od rok partizanov padlo 17 duhovnikov, ki so bili vsi znani kot zelo delavni in spoštovanja vredni božji služabniki in tudi zavedni narodnjaki.

Tukaj ni prav nič treba, da se tudi med naše vrste zanese sovraštvo, zato smo o tem malo pisali in tudi sedaj ne bomo o tem razpravljali, pač pa z bridkostjo ugotavljamo, da je za naš narod medsebojni spor mnogo večja nesreča kot pa tujevo nasilje v deželi.

Na žalost je Luis Adamič, vodilni slovenski mož v Sev. Ameriki, zagrešil prav nepotrebno napako. Celi ameriški javnosti je v široko poznanem "Harper Magazin-u" objavil več člankov, v katerih je javno napadel ministra Snoja, sramotil sveti spomin duhovnika, vseučilišnega profesorja dr. Erlichja in postavil na zatožno klop "slovenski klerofašizem". Ko bi bile njegove navedbe

"SLOVENSKA KRAJINA"

Odbor Društva "Slovenska Krajina" se zahvali članici Juliški Zavec zato ka nej so šteli sprejeti podporo štera njim pripada za časa ka so bili v sanatoriji.

Istotako se zahvali tudi Jožefu Ivanič, ki so odstopili od njim pripadajoče podpore 10.— \$.

Zahvali se tudi Kolomanu Krajcer, ki so odstopili društvu 46.— \$ njim pripadajoče podpore.

Na veselici dne 23. okt. je bilo čistega dobička \$ 80.30.

Odbor se zahvalj vsim, šteri so navzoči bili in posebno pa šteri so sodelovali.

"SAMOPOMOČ SLOVENCEV"

vabi vse rojake in prijatelje na veselico, ki se bo vršila
v SOBOTO 4. DEC. zvečer v društvenem domu na
CENTENERI 2249.

Na programu je komedija

"STARI GREHI"

Nato prosta zabava in ples z domačo godbo.

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1925

U. T. 47, Cuyo 6894

Buenos Aires

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

Capital 1,000.000 \$.

BELGRANO 2280

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

Pasco 431, Buenos Aires, Argentina

CORREO
ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA
CONCESION 2560

VSEM SLOVENCEM V MESTU IN OKOLICI
nudi nadvse točno in skrbno postrežbo
ZOBOZDRAVNIK

DR. CARLOS ALBERTO QUADRI VILLAMIL

dovršen v ustni kirurgiji na katedri prof. José Arce
Zobovje premično ali stalno brez vidnega zlata.
Sprejema od 14 do 21 ure.

PAZ SOLDAN 4858 (Altura Av. del Campo 1100)

U. T. 59 - 6993

Kdor želi točno uro naj prosi telefonično.

Recreo "EUROPA"

RIO CARAPACHAY

Pri domačinih v prelepem kraju. — Po ceni
Prevoz s postaje Tigre tja in nazaj, odrasli \$ 1.—,
otroci \$ 0.50.

U. T. 749 - 589 — TIGRE — FCCA.

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 606

resnične, bi morali k stvari pač molčati, toda dokazali so mu 25 zgodovinskih laži in potvorb. Adamičev nastop je bridko odjeknil v slovenski ameriški javnosti in samo skrajnemu naporu treznejših rojakov se je posrečilo, da so rešili SANS ((Slov. Am. Nar. Svet) pred razpadom.

Ne odrekamo partizanom zaslug, kajti marsikaj so napravili na škodo Nemcem in Italijanom. Toda iz obilice poročil, katera prihajajo je premnogo dogodkov, kateri dokazujejo, da je njihova prenaljenost spravila tisoče slovenskih ljudi v grob in dajala povod požigom in streljanju talcev.

Ena stvar je osvoboditev domovine, druga stvar je pa očuvati narod, kajti, kaj hoče "mrtvememu narodu svobodna zemlja".

Ko opazujemo razvoj vojnih dogodkov, vidimo kako znajo čuvati zavezniki dragocena življenja svojih vojakov. Zakaj bi pa bili dolžni mi Slovenci, ta najmanjši narodič, tirati slepo na morišče naše ljudi, ne da bi preje vedno pretehtali, kaj bo to koristilo...! In prav tako: kaj je sedaj treba sejati socialno revo-

lucijo in med — Slovence, kjer nikdar nismo nikakega kapitalizma imeli in kjer bi po mirni poti prav lahko rešili vse socialne probleme pozneje, ko bomo na svoji zemlji svoji gospodje.

Tako vidimo v jugoslovanskem in slovenskem četništvu dve struji: partizansko in patriotsko.

Razlika med njima je v tem, da partizani mislijo le na oboroženo akcijo in so z nepremišljenostjo zakrivali že na tisoče nepotrebnih žrtev; oni sami so pa zadali smrt že čez 2500 Slovincem, kateri niso odobrvali njihovih načinov in njihove komunistične ideologije.

Druga skupina prevdarneje misli na to, kako narod očuvati pred vničenjem, čakajoč prave prilike za nastop, da ne bo boj za narodovo svobodo njegov — samcmor.

Adamič in z njim mnogi menijo, da je v Sloveniji prevladalo partizanstvo in da so samo oni res borci za bodočo narodovo svobodo. Ta trditev je zgrešena.

Saj je znano, da je bilo pred pol leta najmanj 15 raznih tajnih publikacij v Sloveniji. Samo dve od njih sta bili v

rokah partizanov, vse drugo pa so imeli patrijoti, kateri so si dali ime modro-rdeči.

Kaj je soditi o očitku sodelovanja z Nemci?? Na podlagi mnogoterih poročil je razvidno, da je to zadeva lokalne politike. Kakor očitajo partizani, da so se zvezali patrijoti proti njim, prav tako pa je znanih slučajev, da so se zvezali partizani z Nemci proti patrijotom, kadar jim je to bolj kazalo.

Tako vidimo, da je poležaj obupno zapleten in ga bo razčistila šele okupacija naše zemlje.

Te dneve smo pa brali tudi naročila Wilsona, poveljnika IX armade, ki ima dano nalogo, da izvrši vdor na Balkan. Radiotelefonično je naročil vsem četnikom, da bo vsak, kdor se v kakršnih koli razmerah veže z Nemci, razglašen za sovražnika demokratične svobode. Kot se vidi iz najnovejših dogodkov, po konferenci v Moskvi, je sedaj prestala medsebojna borba, ki, upajmo, se ne bo več ponovila.